KGYL. MEGYEI [illegible] KAPOSVÁR

MAGYAR FUTÁR

RAJNISS FERENC LAPJA

BUDAPEST, 1944. JANUÁR 26. — IV. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

ÁRA: 40 FILLÉR

JÁRŐR AZ OLASZ FRONTON

DÉLOLASZORSZÁG

A délolaszországi harcterek eseményeiről feltűnően éles bírálatokat közölnek a legnagyobb angol lapok s haragosan kérdezik, hogy mi az oka a „csigalassú" amerikai és angol előrehaladásnak?... Az utolsó két hét folyamán az olasz front nyugati és keleti szakaszain, rendkívül heves tüzérségi előkészítéssel, az angolszász csapatok rohamra indultak a német hegyi állások ellen, de a kifejlődött véres közelharcokban, sehol sem sikerült átszakítani a szívós, elszánt védelem arcvonalát s a legtöbb helyen, már a német kiserődök előterében összeomlott a támadás. Kis városkák és falvak többször gazdát cseréltek, néhány keskeny harci szakaszon, a betörési helyeket megvédték és megtartották az angolszászok, de a nagy támadás újra ellanyhult és apró helyi vállalkozásokba töredezett. A délolaszországi hadszíntéren, az ellenséges erők, a „nagy áttörést", — mindig a következő hétre jósolják...

↑ **A HARCI CSOPORT PARANCSNOKA** személyesen állítja fel minden kiváló ügyességét a veszélyes pontokra, a támadó amerikaiak ellen

ÖSZVÉREK SZÁLLITJÁK
a tányéraknákat a rendeltetési helyre

A VÖLGYBE VEZETŐ ÚTAK ELAKNÁSITÁSA
Cassinó körül. Forró fogadtatásra számithatnak az angolszászok...

AZ ABRUZZOK MAGASLATAIN
a német hegyivadászok elfoglalnak egy előreugró hegycsúcsot

↓ **TÜZET KAP a 8. angol hadsereg felderítő osztaga...**

A CERVARÓI FRONTSZAKASZON heves közelharcokban biztosították az utóvéd alakulatok, a német erők elhelyezkedését az új arcvonal állásaiba

CSATATEREIN

FESZÜLT VÁRAKOZÁS
a lassan előrekúszó amerikai rohamcsapatra . . .

↑ AZ EJTŐERNYŐSÖK
kemény ellenfelei az angolszászoknak a kifejlődő közelharcokban . . .

A NÉGYCSÖVŰ
LÉGVÉDELMI ÁGYÚ,
közeledő angolszász repülőgépekre tüzel ←

ÖRS[illegible]VÁLTÁS ELLENSÉGES [illegible]LYÖZÁPORBAN! →

↓ UTÁNPÓTLÁS ÉRKEZIK
a legmagasabb hegycsúcson elhelyezett német üteghez. Mintha csak a szovjetfronton lennének ebben a havas világban, — de azért csal a látszat kellemesen, — mert enyhe az időjárás Itália kék ege alatt, még a hómezőn is . . .

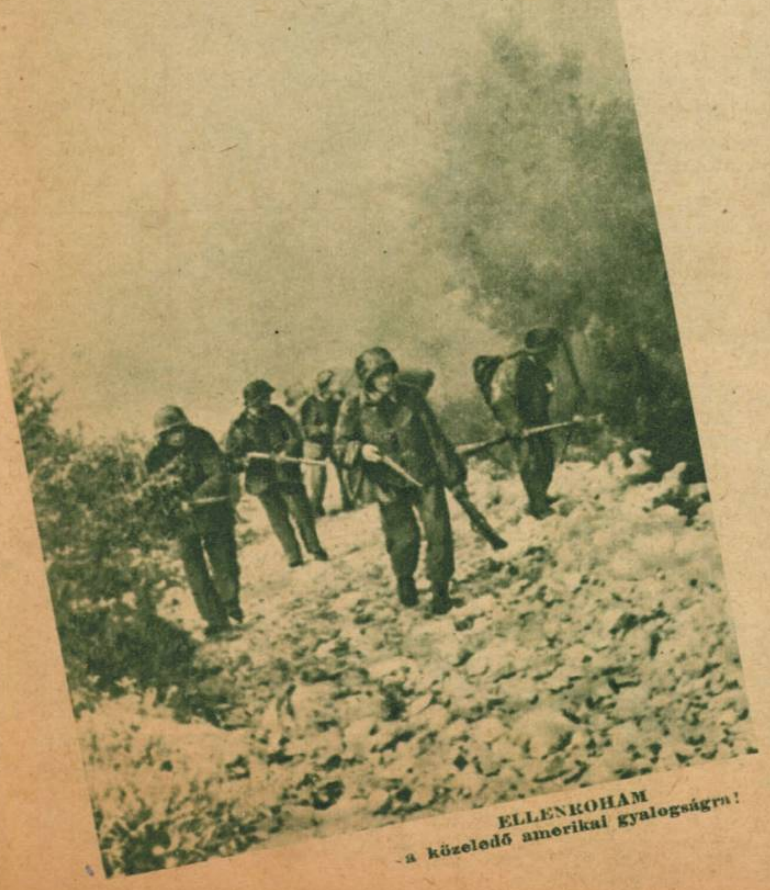

ELLENROHAM
a közeledő amerikai gyalogságra!

ÚJ ÁLLÁS KÉSZÜL!...

Milyen könnyen átsiklik a szemünk a hadijelentések egyszerű mondatán: — „csapataink előkészített új állásokba vonultak vissza“, — és milyen embertelenül nehéz, hatalmas és hősi munkát, erőfeszítést, harcot s megpróbáltatást foglal össze a szűkszavú hír!... A műszaki csapatok katonái dolgoznak szünetelenül a lángbaborult front mögött s bajtársaik életét védik ezer és ezer ellenállási támaszpont, kiserőd, harci sánc, fedezék, futóárok és aknamező hihetetlenül gyors kiépítésével. A „mozgás hadászata“ csak az arcvonal mögött küzdő óriás műszaki szervezet segítségével morzsolhatja szét sikeresen a szovjet tömegrohamokat, mert a szovjetsíkságokon, a téli hónapok alatt, csak előkészített állásokba húzódhatnak vissza a német csapatok. Képeink illusztrációk az utászok hőskölteményéhez.

„ESTÉRE KÉSZEN ÁLLJON AZ ÚJ ARCVONAL!“ Lázasan dolgoznak az utászok. Mély tölcséreket robbantanak az úttestbe, aknák százait rakják a műútra, drótsövénnyel zárják el az előteret, összedrótozzák a spanyolfalakat, páncélárkot vágnak, kiserődöt építenek s alánaknázzák az új állást is, hogy szükség esetén felrobbantsák az egészet, mert lehetséges, hogy páncélos erők törnek az állásra. A biztosító géppuskások már az ellenségre várnak... →

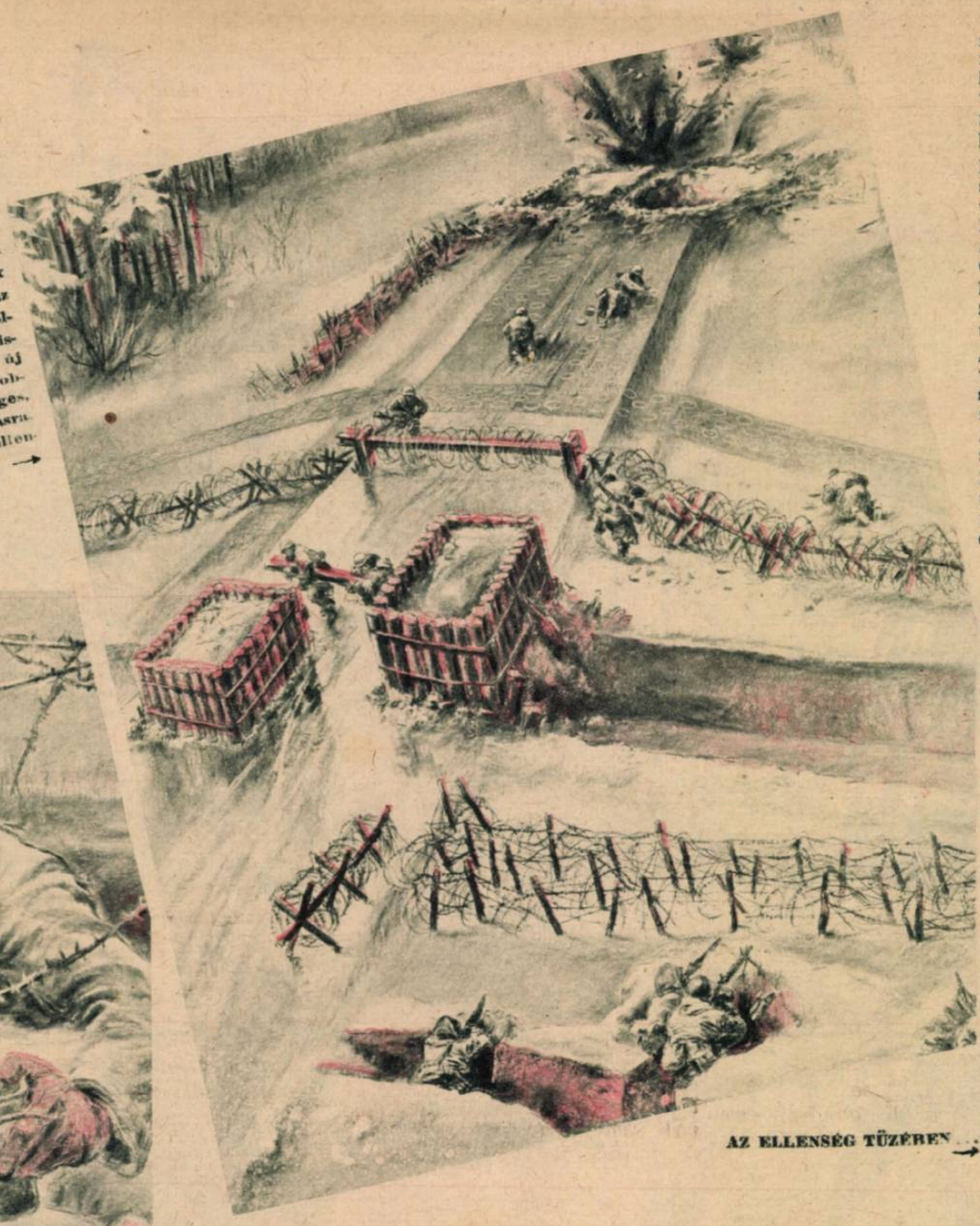

←SZOVJETPÁNCÉLOSOK DÜBÖRÖGNEK A MŰÚT FAGYOS FÖLDJÉN! Riadó szólítja harcba az utászokat, éppen a karácsonyi csomagok szétosztásának órájában...

AZ ELLENSÉG TŰZÉBEN...→

RÁTÖRTEK A SZOVJET HARCKOCSIK AZ UTÁSZOKRA! Harcos lesz pillanatok alatt a dolgozó katonából. Lángszóró semmisíti meg az egyik szovjet harckocsit, a másikra robbanóanyaggal rohan az egyik utász, a harmadik páncélos kigyullad. Az utászok visszaverték a támadást s befejezik munkájukat.

↓

HÉTRŐL HÉTRE

V

Mindenki

lelkiismeretéhez szól az idők szava, — ágyúk dörgése, bombák robbanása, rohamok, légi s tengeri csaták, nyílt haditervek és földalatt terjesztett politikai szándékok egyre erősödő morajlásával... Délamerikában a földrengés vad ereje csak a gyönyörű San Juan városát pusztította el, de az európai kontinensen, a világhatalmak összecsapásából származó földrengés: országok, nemzetek és népek puszta létét fenyegeti. Hiábavaló okoskodás, vagy az irgalmatlan tények elől való gyáva menekülés siránkozik csupán tétlenül az események fölött, mert a dühöngő vihar, az élet és a haza védelmében erős fajtáknak és egyéneknek felkészülést, összeállást, tetteket és újra megfeszített cselekvőerőt parancsol! Tudja már mindenki, hogy a távolság fogalma szinte semmivé zsugorodott. Nem úgy van, mint régen, amikor a tatárok már a Kárpátok szorosain ereszkedtek lefelé apró lovaikon s az ország belsejében még akkor is volt bőven ideje a széthúzó uraknak a veszekedésre, vagy amikor Zrínyi Miklós a déli végeken halálos csatáját vívta a törökökkel, de az északi várakban gondtalanul élvezhették a könnyelmű emberek a dinomdánomot... A mai világ nem kedvez az ilyen lelketlen elkülönüléseknek: a modern haditechnika, a repülőgép, a harckocsi, a gyorsalakulatok s az együttes légi és szárazföldi megütközések kora, a nemzet minden tagját közelebb sűríti egymáshoz, jóban és rosszban egyaránt! Az egyéni ügyeskedések lehetősége hihetetlenül megcsökkent s a közösségi sors, láthatatlan kötelékekkel milliókat szorít össze a történelem útján. Az emberiség új fegyvereinek s a hadviselés forradalmi átalakulásának ezerszer nagyobb szerepe volt a közelmúlt évtizedek politikai és társadalmi mozgalmaiban, mint a baloldalról annyiszor gúnyosan ócsárolt „eszmék"-nek... A politikai gondolat csak szükségképen alkalmazkodott a tényekhez! Minden korban letagadhatatlan hatást gyakorolt a hadseregek fegyverzete és a hadviselés módozata az egyes országok belső politikai berendezkedésére is. Az íjj, a kard, a lovasság könnyű és nehéz fegyverzete, a páncél, a zsoldos hadsereg, a primitív ágyú, az előltöltő puska, a néphadsereg, a géppuska, a gyorstüzelő ágyú, a harckocsi és a repülőgép, a fejlődés során elhanyagolt, de felbecsülhetetlenül fontos tényezője volt az egymást követő politikai rendszerek szükségszerű kialakulásának. Hiába mondja a pacifista „egyén", hogy ne legyen háború, amíg van s hiába tiltakozik a liberális gondolkodású „polgár" szabadságjogainak megszorítása ellen, amikor a fegyvertechnika bámulatos fejlődése következtében, a közösségi viselkedés elkerülhetetlen első parancsa lett a nemzetvédelemnek. Akiket az együttes pusztulás veszedelme fenyeget, azok csak együtt, közösen védhetik meg életüket és szabadságukat. Ez a legmélyebb értelme a nacionalista politikának s ez a korszerű erkölcsi tartalma, amelyet csak a rövidlátás, az egyéni érdek, vagy a nemzet megrontására törekvő szellem tagadhat meg!...

Képzeljük el

a bizonyítás kedvéért, hogy a légi támadásoktól olyan kegyetlenül sujtott Németország, a légvédelmét annakidején lazán, liberálisan s körzetek és városok szerint egyénieskedő módon szervezte volna meg. Képzeljük el, hogy a roppant arányú védelmi alakulatok felállításában, a felszerelés, a gyakorlatok és az együttmunkálkodás rendjében figyelembe veszik a bajor, a szász, a hamburgi és az osztrák „népsajátságokat", vagy éppen az egyéni kívánságok sokaságát. Mi lett volna a következmény?... Mérhetetlenül több haláleset, több szenvedés, több várostűz és több rombolás! Ahol a közösségre háruló technikai feladatok túlnyomóak és az egyforma viselkedés döntő jellegű, ott meg kell tagadni a „sajátosságok" jogának érvényesülését, az embervédelem eredményessége nevében.

A
Magyar Futár
az élő történelem lapja

A második világháború minden katonai, gazdasági, politikai és társadalmi vonatkozásában, a repülőgépek óriás köreivel karolja át a nemzeteket s életükre évszázados hatást gyakorol. Csoportok, rétegek, egyének és osztályok önmagukat csalják meg, ha nem törődnek a háborúval, csak azért, mert a bomba nem a lábuk előtt robban s az ágyúdörgést nem hallják közvetlen-közelről, de a legnagyobb s végzetes önámítás mégis az a naiv hiedelem, hogy a közönyösek, a megbúvók és a baloldaliak valami ügyes oldalsompolygással elkerülhetik nemzetük oszthatatlan sorsát. Azért nem lehet és nem szabad megengedni az ilyen kétlobogós spekulációt, mert a tisztességes embereket nem vigasztalja az a tudat, hogy milyen szörnyű lenne a kiábrándulása ezeknek az ügyeskedőknek, ha egyszer a szovjet rátenyerelne Európára!... Nem akarunk ábrándjaikban véresen csalódott magyarokat látni még akkor sem, ha egyéni gyöngeség szülte vak reményeiket. Hamis minden példa, amelyet a multból kotortak elő. A modern technika páratlan és egyedülálló háborúja zúg a világ felett s ítéletének nagy napját csak azok a nemzetek élik meg, amelyek korunk törvényei alapján gondolkodnak, védekeznek s tudják és hiszik mindenek előtt, hogy a maifegyverektől megkívánt közösségi szellem és fanatikus nemzeti összetartás nélkül nincs élet és jövendő!

Elmúlt korok

újra felszított küzdelmeiről írtunk előző számunkban és a magyar sajtó hasábjain folytatott szellemi harc, bőségesen bebizonyította tételünk helyességét. A hét folyamán közismeretlen pártocskák ütköztek meg egymással, eldönteni a zordon kérdést, hogy melyiküket illeti meg jogtalanabbul Kossuth Lajos nevének felvétele a párt elnevezésébe. Kossuth halhatatlan emléke a magyarságé s bizony jobb, ha a pártok a saját munkájukra hivatkoznak s nem Kossuth Lajos nevéből élősködnek. Nagyjaink egyoldalú kisajátításának kérdését, komolyabb politikai írásvitákban is megpróbálták eldönteni a héten, — nyilvánvaló eredménytelenséggel... A Nemzeti Ujság tiltakozott az ellen, hogy a liberális és szabadelvű szervezkedést és politikát, a 19. század legnagyobb magyarjainak nevével takargassák és népszerűsítsék, az Esti Kurir pedig bánatos haraggal megvédte a mondvacsinált azonosságot, az elhunyt magyar szellemi vezérek és a levitézlett liberális korszak politikája között. Ennél könnyebb feladat nincs a zűrös világon, mert senki sem tudja már Széchenyit, Kossuthot, Eötvöst megkérdezni, hogy mit szólnak a szabadelvű politika — végső eredményeihez?... A felhívott tanúk hallgatnak, mint a sír, s nevükkel visszaélve, bárki tehet hamis vallomást. A Nemzeti Ujságnak azért van igaza, mert a politikai eszmék és a politikai mozgalmak, sajnálatos módon, sohasem egyenlő értékűek s bizony attól függ egy-egy elméletileg helyesnek látszó politikai rendszer gyakorlati sikere, hogy kik képviselik?... De lehet az elgondolás rossz s akkor a legkiválóbb, legönzetlenebb emberek sem tudják a csalóka elméletet földi sikerhez segíteni. A harmadik lehetőség, hogy helytelen a vezérlő politikai eszme s az építő munkára alkalmatlanok az eszme hívei: ez volt rövidena magyarországi liberalizmus története... Egy politikai irányzat, néhány kiváló vezéregyéniség erejével nem tud győzedelmeskedni s ha a viszonyok sajátos alakulása miatt mégis felülkerekedik, uralma csak átmeneti, lényege pedig csak meghamisított lehet! Magyarországon például, a zsidóság tömegei sajátították ki a liberalizmust s a gyakorlatban át is alakították ezt az irányzatot a saját képükre, hasonlatosságukra és érdekeik türelmetlen, kizsákmányoló használatára. A cégtáblán rajta hagyták Kossuth és Széchenyi nevét, de bent a pártszervezetekben, a városházán és az országos politikában megszervezték a zsidóság uralmát, a vendéglátó magyar nép felett. Hogy ezt a régi állapotot ma is sokan visszakívánják, az még nem ok a megboldogult liberalizmus — feltámasztására...

Az Új Magyarság

írja Rajniss Ferenc és a marxista vezérek ismert peréről: „Győzelmi indulót harsog a Népszava legutóbbi száma egy táblai ítélet fölött, melyről azonban maga is beismeri, hogy nem utolsó szó még az általános fogyasztási szövetkezet bukása körül felkavarodott botrányban. Úgy tűnik azonban, mintha a Conti-utcában a másodfokú bíróság álláspontját, mely szerint Peyer Károly és Györki Imre büntetőjogilag nem felelősek a munkásság pénzét elherdáló szövetkezet ügyviteléért, az elvtársak most szeretnék felhasználni az egész magyarországi szociáldemokrácia szalválására, s olvasóik előtt olyan színben akarják feltüntetni e nem jogerős ítéletet, mintha az az általános fogyasztási szövetkezetben történtek, e szövetkezet csúfos felszámolásának kérdésében is az ártatlanság hófehér színére mosta volna hazai marxistáinkat. Erről pedig egyetlen szó sincsen a tábla ítéletében, amely például nem cáfolja meg, hogy a Györki-rezsim — mint Horváth József üzletvezető nevezte — miképp szüntette meg a szövetkezet alkalmazottainak szociális járandóságait, hogyan törölte el az éjszakai munkáért járó különdíjakat, a karácsonyi segélyeket, s milyen módon vette igénybe kényszerkölcsön címén a munkások fizetésének tíz százalékát. Azt se cáfolja meg ez az ítélet, hogy pártérdekből elbocsátottak munkásokat, s ugyancsak pártérdekből vettek fel alkalmazottakat pusztán azért, mert hithű marxistáknak bizonyultak. Ez a táblai ítélet nem tartalmaz mentő, de még csak enyhítő körülményeket sem, melyeket most a marxizmus házi lapja diadallal felmutathatna a munkásság előtt, elkiáltván: íme, nem igaz, hogy rosszul sáfárkodtunk megtakarított filléreitekkel, s mindaz, amit hallottatok, csupán az irígy polgári világ sötét rágalma volt. Tény, hogy az általános fogyasztási szövetkezet megbukott, tény, hogy a Törekvés takarékpénztárban odaveszett a kisbetétesek összekuporgatott tőkéje, tény, hogy a Corvinia biztosító összeomlott, éppen úgy, mint az Alapkő, vagy a Rokkantegylet, melynek szintén a szociáldemokrata vezetés adta meg a kegyelemdöfést. Ez intézmények kivétel nélkül az ő pártügyük voltak, ezekkel akarták bebizonyítani, mennyivel önzetlenebbül képesek szolgálni a dolgozók érdekeit, mint a népgyűlési dobogókról szakadatlanul gyalázott polgári világ, s a vége mindannyiszor az lett, hogy a bízó munkásság sirathatta hiszékenységét. Nagyon helyesen tették azt az óvatos megállapítást a Népszavában, hogy ez a másodfokú ítélet még nem a végső szó Peyer elvtársék körében, mi azonban ehhez még hozzáfűzzük azt is: sem Peyer Károlyt és Györki Imrét, sem pedig az egész hazai szociáldemokráciát, e személyek és e párt politikai felelősségét a megbukott, csődbement vállalkozások miatt nem szünteti meg a világ egyetlen bíróságának ítélete se, ha méganynyira hangsúlyozottan megállapítja is, hogy a nevezettek — büntetőjogi felelősséget nem viselnek. Mert az erkölcsi felelősség néha nehezebb, megbélyegzőbb a büntetőjoginál, s az anyagi bűnösségnél..."

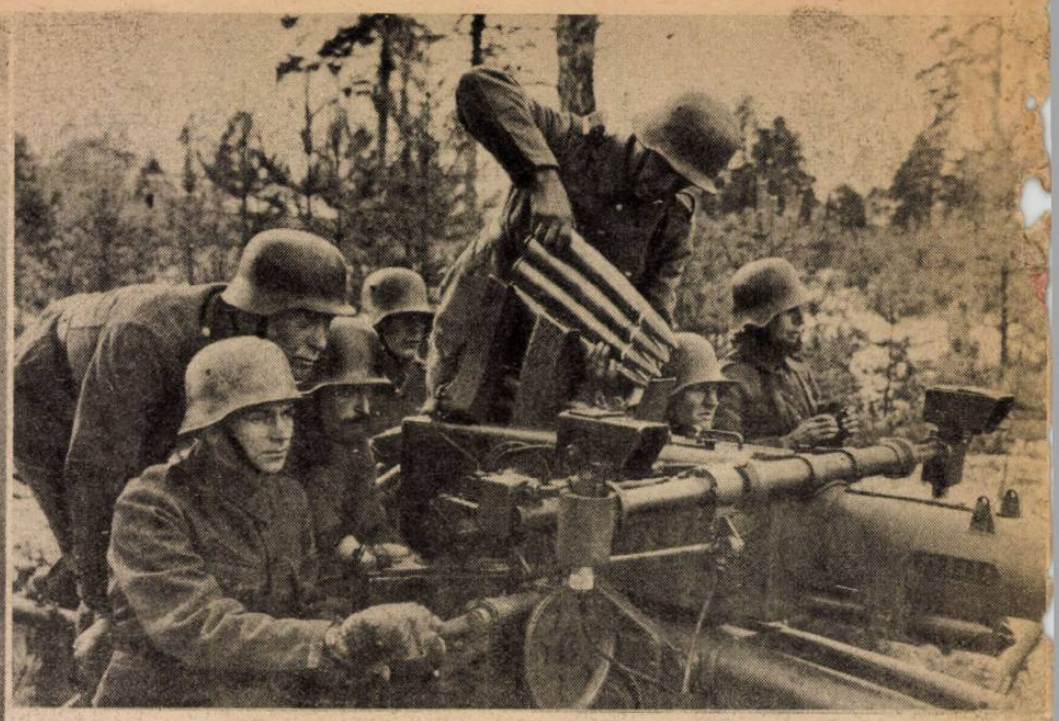

FINN TÜZÉREK LÖVIK A BOLSEVISTÁK KISERŐDVONALÁT

A FINN SZABADSÁGHARC

Amióta a vörös hadsereg tömegtámadásait a front északi szakaszára, — Oranienbaum és az Ilmen-tó körzeteire, — kiterjesztette, megélénkült a harci tevékenység a finnországi hadszíntereken is. Erősödik a tüzérségi párbaj, az erőszakos felderítés és a rohamosztagok bevetése a helyi jellegű vállalkozásokba. A finn nemzet, a világot bámulatba ejtő, tántoríthatatlan elszántságával most is készen áll földjének és szabadságának áldozatos megvédésére!

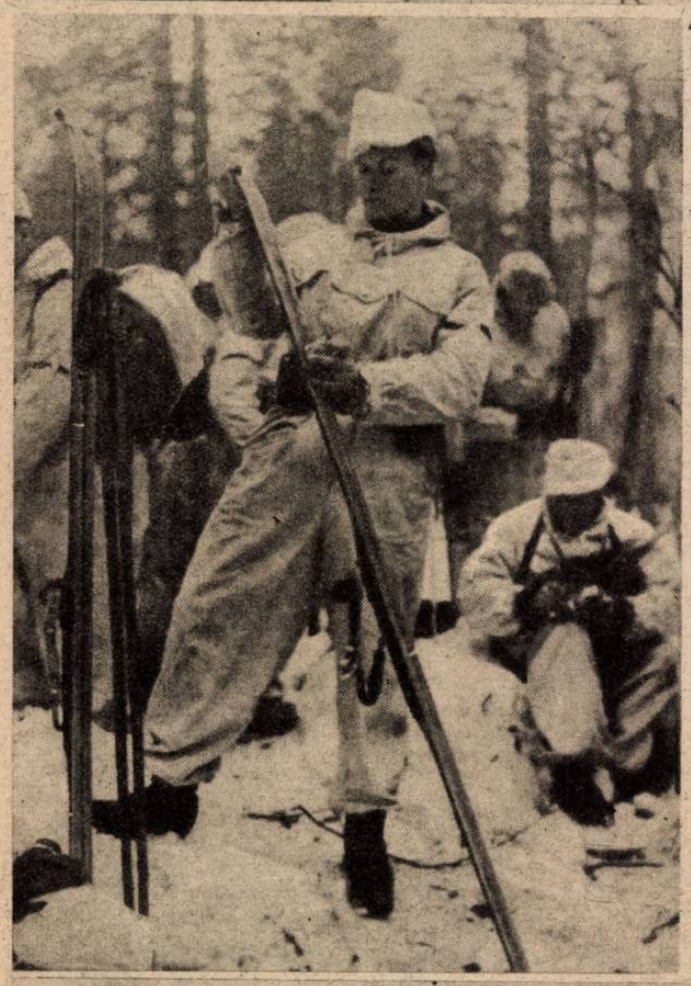

MESTERSÉGES KÖDFAL MÖGÖTT, maroknyi finn osztagok védik az előretolt állásokat, a tömegben rohamozó szovjetcsapatok ellen

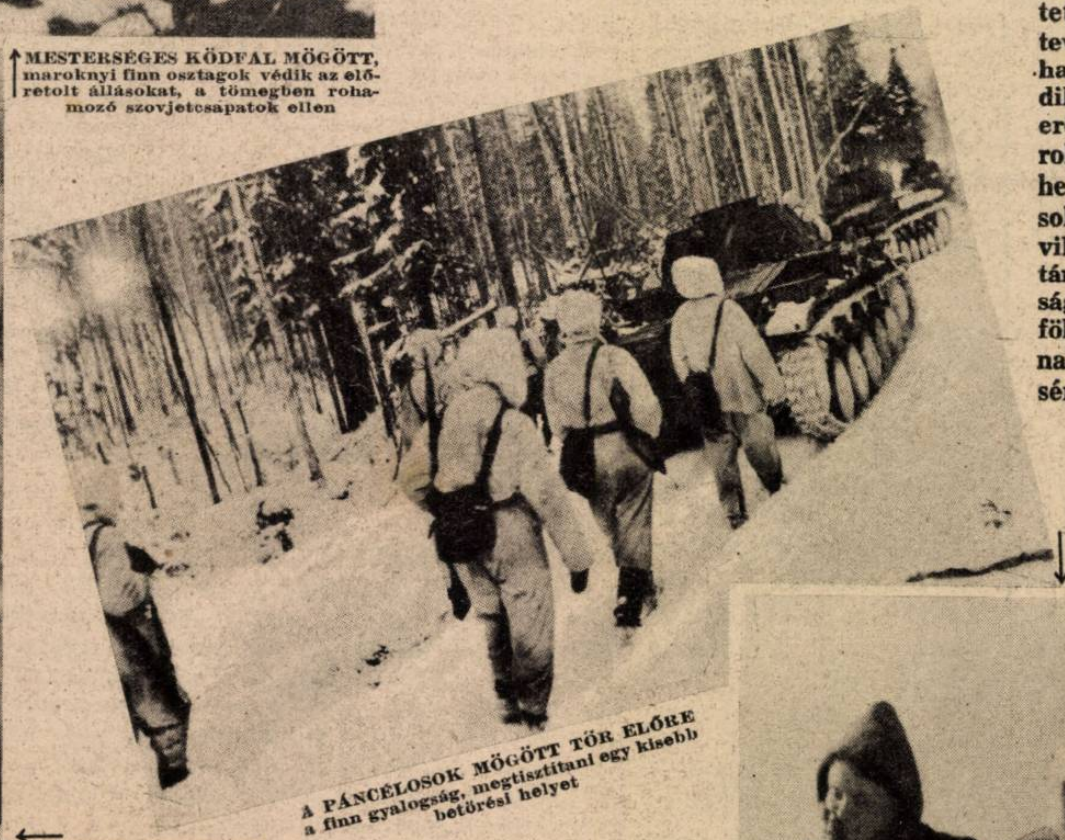

A PÁNCÉLOSOK MÖGÖTT TÖR ELŐRE a finn gyalogság, megtisztítani egy kisebb betörési helyet

KARÉLIAI FELDERÍTŐ OSZTAG HARCI ÚTJÁRA KÉSZÜL. A finn és német csapatok állandóan ellenőrzik a két frontvonal között elterülő senki földjét s merész helyi vállalkozásokkal nyugtalanítják az ellenséget

KARÉLIA HÓMEZŐIN. Finn és önkéntes norvég vöröskeresztes nővérek kiugrottak hosszú útjukon a szánból, hogy a kegyetlen hidegtől elgémberedett tagjaikat egy kis mozgással megmelegítsék. Hősi feladatot teljesítenek a finn hadsereg egészségügyi szolgálatában álló nők

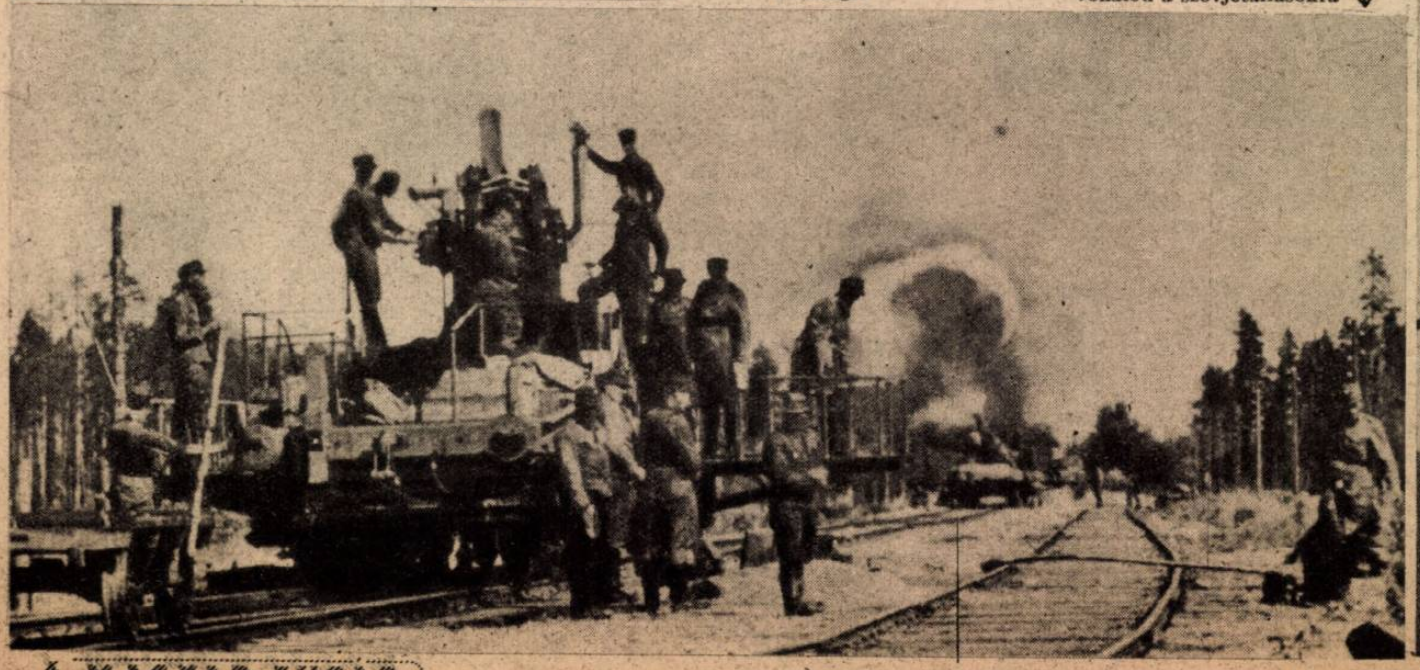

FINN VONATÁGYÚK TÜZET NYITNAK a leningrádi arcvonalon a szovjetállásokra

Magyar képhirado

LEVENTEBEMUTATÓ A MÜVELŐDÉS HÁZÁBAN

A KORMÁNYZÓ ÚR MENYE ÉS FIA TÁRSASÁGÁBAN jelent meg a leventék bemutatóján

↑A ZÁSZLÓKKAL, leventejelvényekkel díszített színházban az ünnepi est közönsége a Himnuszt hallgatja

VITÉZ SOLYMOSSY ULÁSZLÓ, a leventék országos parancsnoka előadást tartott az ünnepi esten ↓

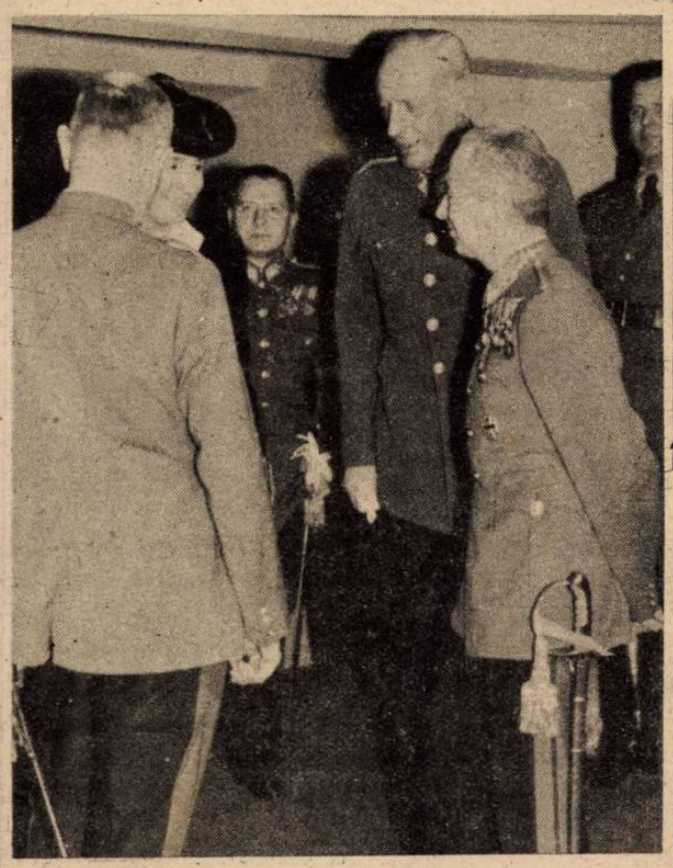

CSATAI CSATAY LAJOS HONVÉDELMI MINISZTER, vitéz Béldy Alajos, az Ifjúság honvédelmi nevelésének Országos Vezetője és dr. Kokas Eszter, a leventeleányok vezetője, az ünnepi est szünetében

↑HÍRADÓS LEVENTÉK bemutatója mindennapos életükből

↓RÉSZLETEK A BEMUTATÓBÓL repülő-modellező leventék oktatása a leventeotthonban

HATALMAS PONYVÁK VÉDELME ALATT épül a fővárosban a téli időszakban is egy többemeletes bérpalota. A munkásokat és az építkezés anyagát is nagyszerűen megvédelmezi az időjárás szeszélyei ellen ez az újfajta eljárás ↑

MEGREPEDT A VÍZVEZETÉK FŐCSŐVE BUDÁN, a Zsigmond-uteában. A közlekedés egy óráig szünetelt, mert a vízár felszakította a sinpárt is ↓

HAEFFLER ISTVÁN DR.

a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője miniszteri tanácsossá lépett elő

MEGHALT ILLÉS JÓZSEF DR.

EGYETEMI TANÁR

A neves jogtudóst a budapesti beszentelés után a tassi családi sírboltban helyezték örök nyugalomra

Elpusztított falvak, felégetett tanyák, kirabolt udvarházak, szétdúlt várak jelezték a tatárok útját. Siralomházzá változott Magyarország. Árpádházi Margit életét ajánlotta fel a sanyargatott országért. *(Feszty Masa: Boldog Margit.)*

Simone Martini, a híres középkori olasz festőművész is megörökítette Szent Margit alakját. A falkép Assisiben Szent Ferenc templomát díszíti.

Firenzében a S. Maria di Novella templom XIV. századbeli falfestménye. A jobbsarokban Árpádházi Szent Margit alakja

ÁRPÁDHÁZI

SZENTTÉAVATTÁK AZ ÁRPÁDOK

A magyarság 1944 január 19-én ünnepelte Árpádházi Margitnak, IV. Béla király leányának szenttéavatását. A szentéletű királyleány Magyarország legvéresebb, legszomorúbbemlékű esztendejében született: 1242-ben, amikor a tatárjárás pusztította a magyar várakat, falvakat. Királyi atyja a legenda szerint születése előtt fogadalmat tett, hogy ha az ország megszabadul kelet pogány hordáinak veszedelmétől, a gyermeket engesztelésül Isten szolgálatára adja...

Margit királykisasszony kora gyermekségétől kolostorban nevelkedett, — először a veszprémi apácáknál, majd a Nyulak szigetén, amelyet később róla neveztek el Margit-szigetnek. Haláláig, — fiatalon, 29 esztendős korában halt meg, — önmegtartóztatások, vezeklések közepette nemzete és az ország sorsának jobbrafordulásáért imádkozott és böjtölt.

700 esztendő óta szeretet és tisztelet övezi az Árpádok véréből származott törékeny és gyengéd királyleány alakját, — szenttéavatásának ünnepén lélekben együtt ünnepelt az egész ország.

XV. századbeli magyar fametsző munkája: Árpádházi Margit, — lábainál a kettőskeresztes címer, koronával. Az értékes fametszet az esztergomi képtár tulajdona. ⟵

A budapesti Szent Domonkos-templomban Kontuly Béla festőművész nagyméretű falképet festett Szent Margit életének fontosabb mozzanatairól ⟶

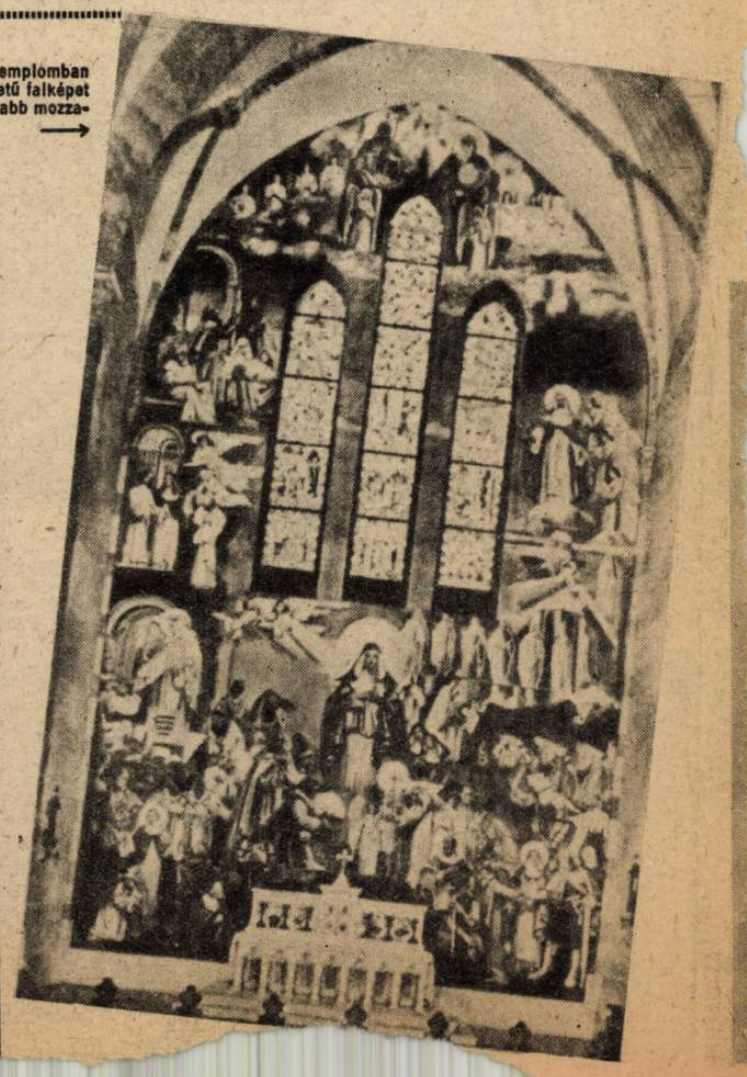

Szent Margit édesanyja kíséretében a Nyulak szigetére érkezik...
(Székely Bertalan falképe a pécsi székesegyházban.)

Ünnepi bélyegsorozatot adott ki a magyar posta az Árpádházi királyleány szenttéavatásának emlékére

Az egykori Nyulak szigetén, a mai Margitszigeten állott a Domonkos szerzetesek kolostora. Az ásatási munkálatok során napvilágra kerültek az épületmaradványok

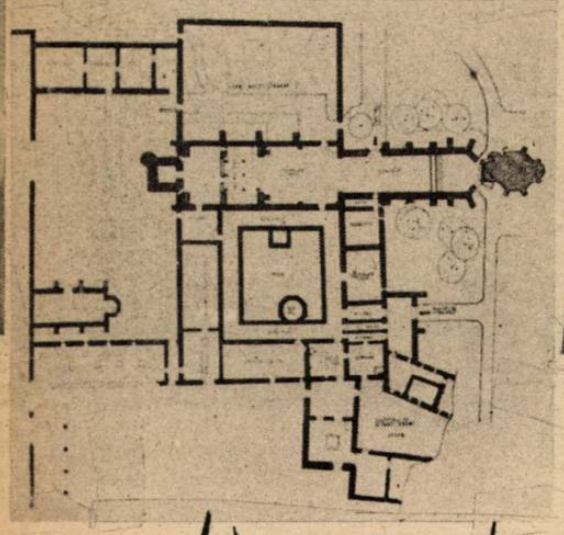

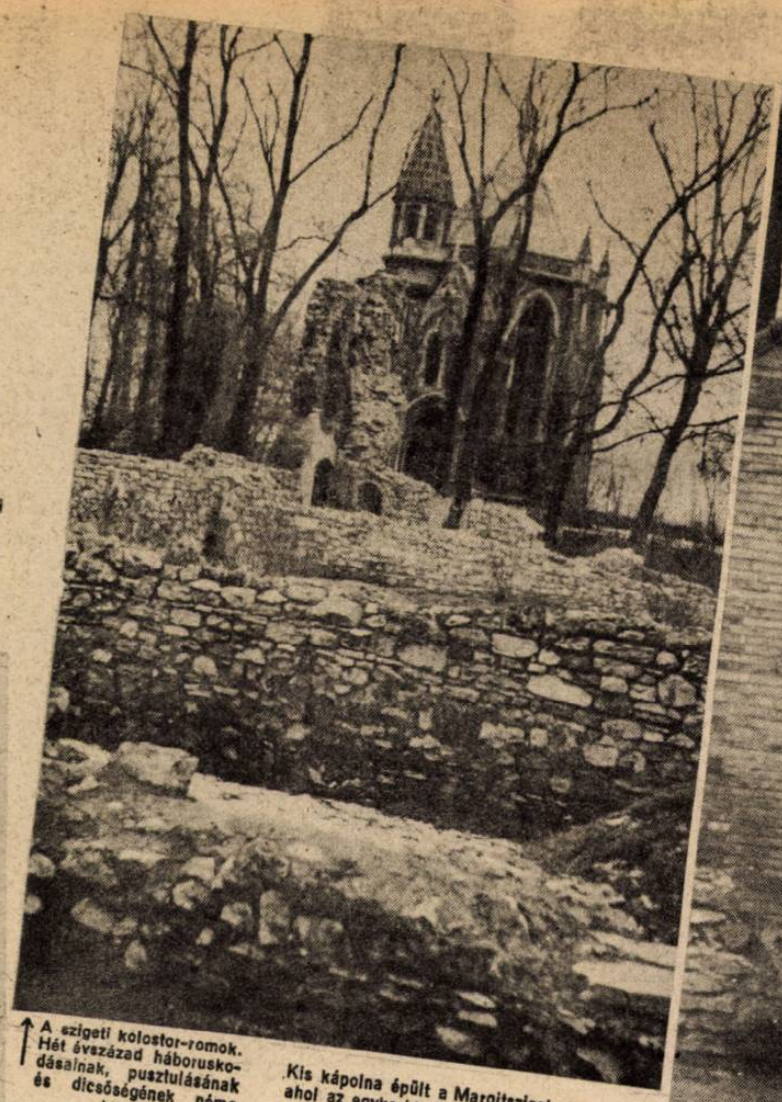

↑ A szigeti kolostor-romok. Hét évszázad háborúskodásainak, pusztulásának és dicsőségének néma tanui . . .

Kis kápolna épült a Margitsziget azon helyén, ahol az egykori kolostorkertben Szent Margitot eltemették →

SZENT MARGIT

VÉRÉBŐL SZÁRMAZÓ KIRÁLYLEÁNYT

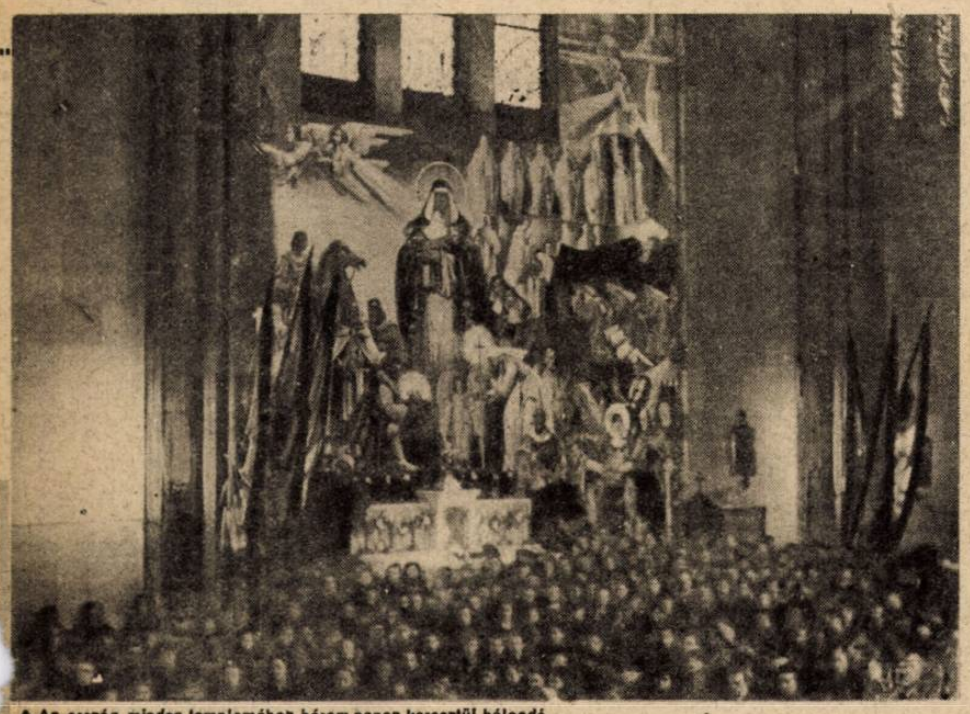

↑ Az ország minden templomában három napon keresztül hálaadó istentiszteleteket tartottak. A hívők ezrei keresték fel a budapesti Domonkos-rendház templomát, hogy Szent Margitra, — az egykori domonkosrendi apácára — emlékezzenek.

↓ Rotta Angelo pápai nuncius a szenttéavatás napján, január 19-én misét mondott a Szent Domonkos templomban

Áhítatos tömeg hallgatja végig Árpádházi Boldog Margit szenttéavatásának kihirdetését. Az ünnepi beszédet Mihalovics Zsigmond pápai prelátus mondotta

WINSTON CHURCHILL
Afrikából Londonba érkezett s az alsóházban, egy képviselő interpellációjára azt a választ adta, hogy egészségének helyreállítása érdekében semmiféle rendszabályt nem óhajt életbeléptetni . . .

GRIGG ANGOL HADÜGYMINISZTER, bejelentette az angol alsóházban, hogy a kommunista párthoz tartozó angol ujságirókat nem hajlandó haditudósitóknak elismerni, mert kémgyanúsak . . .

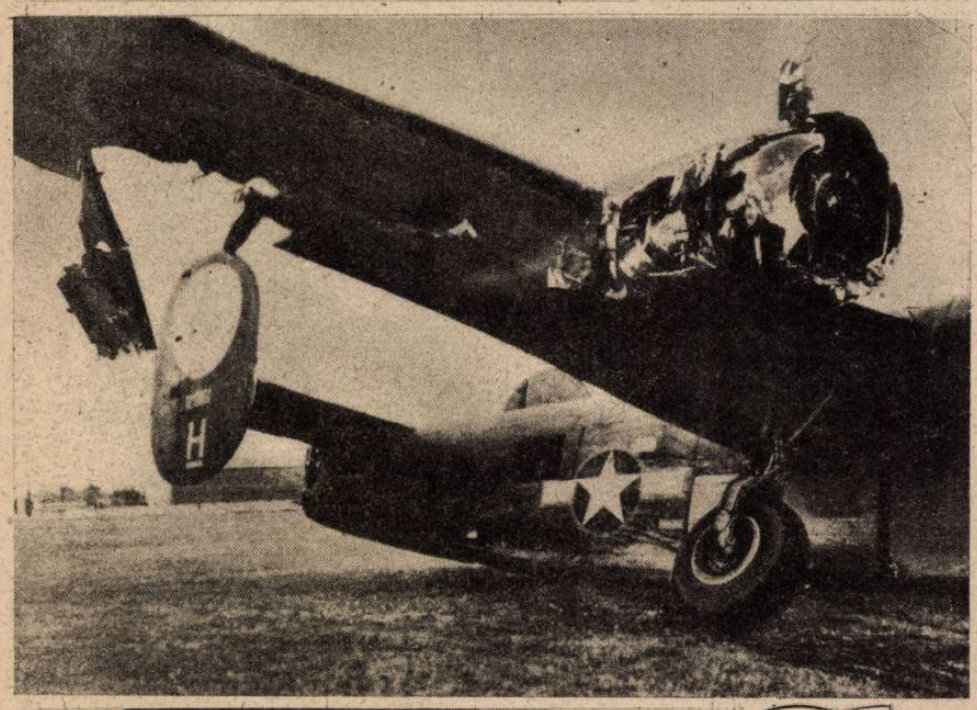

AMI KIMARADT A NÉMET HADIJELENTÉSBŐL . . . Amerikai bombázó, amely a norvég partvidéket támadta s a kifejlődött légi harcban súlyosan megsérült, de csak angol ← földön zuhant le . . .

VILÁG

JANUAR 14-ÉN ÜNNEPELTE BULGÁRIA AZ Ó-GÖRÖG ÚJESZTENDŐT. Képünkön Kyrill régensherceg (középen) elhagyja az Alexander Nyevszki katedrálist s a bolgár gyermekek ősi szokás szerint, feldiszitett fűztagallyakkal megcsapdossák. Az ütések szerencsét hoznak az új esztendőben . . .
←

Nanking: VANGCSINGVEI a nacionalista Kina államelnöke. Csungkingból jelentették, hogy Vangcsingvei megölésére már hat titkos megbizottat küldtek Nankingba, de mind a hat ügynököt idejében elfogták és agyonlőtték őket . . .
↑

Vichy: A diplomáciai testület tiszteletadása PETAIN marsall, francia államfő előtt, Mgr. Valerio Valeri pápai nuncius felolvassa a követek nevében üdvözlő beszédét
↑

HERMANN GÖRING birodalmi marsall a repülői kőzött, 51. születésnapján
↓

PAPEN ANKARAI NÉMET NAGYKÖVET, akiről a svájci sajtóban azt a hírt repítették világgá, hogy „mostantól kezdve, bizonyos értelemben a német birodalom félhivatalos képviselőjének tekinthető a szovjetkormánynál . . .“ A hírt Berlinben angol propagandának minősítették és megcáfolták

FRANCO SPANYOL ÁLLAMFŐ
a hadsereg három fegyvernemének vezényló tábornokait fogadja. Franco államfő ellen éles angol politikai támadás indult meg. A londoni News Chronicle leszólította Éden külügyminisztert, hogy „ne bánjon többé kesztyűs kézzel Francóval, hanem úgy, ahogy megérdemli . . .“ A durva támadás nagy felháborodást keltett Spanyolországban

UJSÁG

NOVOTNY SZÁZADOST, (baloldalt) a világ legeredményesebb vadászrepülőjét, a repülőtérre vezető úton állították meg a német leányok, hogy adakozzék a téli segélyakcióra . . .

MEGNYILT A SVÉD PARLAMENT UJ ÜLÉSSZAKA. A király a trónbeszédet olvassa a törvényhozók előtt

A LITVÁN FŐVÁROSBAN, a mozgósítás után viharosan tüntetett a nép a bolsevizmus és a szovjet hódító szándékai ellen

AZ AMERIKAI LAPOK FÉNYKÉPÉSZEI SZENZÁCIÓRA LESNEK. Így várják az elnököt, a híres filmszínésznőket, a sztrájkolókat, s a börtönbe kísért híresebb bűnözőket s mindenkit, akinek a képe a szenzációs hírekhez tartozik . . .

ÚJRA BOMBÁZTÁK a német birodalmi fővárost az angolok. A lakónegyedekben károk keletkeztek

„MINDIG ÉS MINDENÜTT A HAZÁRA GONDOLNI!..“ Japán repülők a Marshall-szigeteken, együtt ünneplik Nipponnal a „fiatalok napa“-ját. A százlábrára felhúzott hatalmas festett ponty, a vitézséget és a hosszú életet jelképezi

HAJNALI ŐRJÁRAT... Újpommeránia vizein cirkálnak a japán hadihajók, megakadályozni az amerikai csapatok új partraszállását

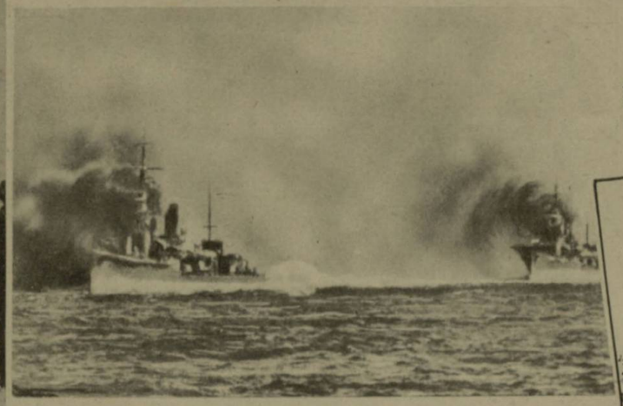

A JAPÁN SZÁLLÍTÓHAJÓKAT BIZTOSÍTÓ rombolók az elkeseredett küzdelemben

JAPÁN HADIHAJÓK a Marshall-szigetek vizein →

TÜZET NYIT A JAPÁN HADIHAJÓ AZ AMERIKAI BOMBÁZÓK ELLEN →

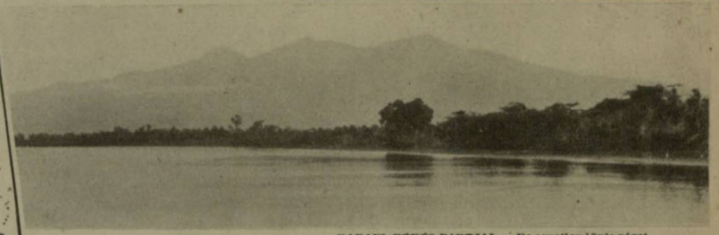

RABAUL BÉKÉS PARTJAI... De egyetlen lövés véget vet a csendnek s a parti állásokban megelevenedik a harcos élet...

JAPÁN HŐSI HARCA

A MAGYAR FUTÁR EREDETI KÉPSOROZATA A CSENDES ÓCEÁN SZIGETVILÁGÁBAN DÚLÓ TÖRTÉNELMI KÜZDELEMRŐL

JAPÁN HARCOSOK ÁTKELÉSE EGY SEBES PATAKON, A DZSUNGELBEN

JAPÁN CSAPATOK FELVONULÁSA RABAUL KÖRZETÉBEN. A természet pompája és bősége csodálatos a Csendes Óceán szigetvilágában...

A Csendes Oceán délnyugati térségében, óriás arányú hadműveletek előkészítését árulják el az események. Szakadatlan légi harcok zajlanak Rabaul körül s az amerikaiak január első felében 347 repülőgépet vesztettek, állandóan megújított légi támadásaikban. Újguinea, Bougainville s Új-Pommeránia területén az amerikaiak lázasan építik a repülőtereket, hogy a szigetvilágot átkaroló hadműveletek előfeltételeit megteremtsék. A megszállott Gilbert-szigetekre az amerikai karavánok szállítják a csapatokat, hogy erről a megerősített támaszpontról akadályozzák meg a japán forgalmat a Marshall-szigetek és Rabaul között. Japán egyelőre csak légi alakulatait vetette harcba az amerikai tervek meghiusítására, de a halálosan elszánt japán vadászok rendkívül súlyos csapásokat mérnek az amerikai haderőre. A japán császári flotta pedig diadalmas erejének teljességében várja a kedvező pillanatot a döntő beavatkozásra. Roosevelt elnök nagy igazságot fejezett ki, a Csendes Oceán harci térségeire vonatkoztatva is, amikor arra figyelmeztette az elmúlott héten Amerika népét, hogy „a legsúlyosabb hadműveletek még hátra vannak!...“

JAPÁN REPÜLŐTÉR ÚJGUINEA SZIGETEN. Véget ért a megbeszélés. Néhány perc múlva dörögve emelkednek az ég felé a gépek

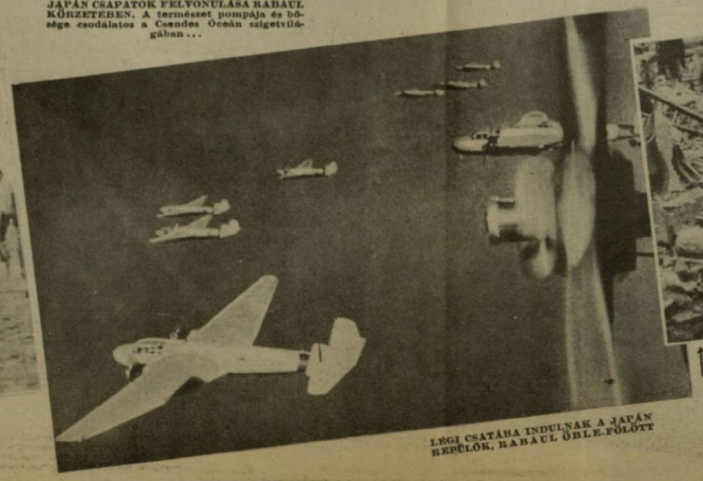

LÉGI CSATÁBA INDULNAK A JAPÁN REPÜLŐK, RABAUL ÖBLE FÖLÖTT

EZ A „FOX-HOLE“, A RÓKALYUK, az amerikai tengerészkatonák kis fedezéke az amerikai tengerészkatonák kis fedezéke a Gilbert szigeteken, ahol a japán repülők állandó támadása ellen ilyen gödör-fedezékekkel védekeznek a partraszállott amerikaiak

A „VAD SAS“, a japán vadászgép, visszatérőben hajójára győzelmes útjáról. A felkelő nap országának halálra elszánt repülői biztosítják Keletázsia új rendjének győzelmét! →

12 MAGYAR FUTÁR
MAGYAR FUTÁR 13

San Marino

Az Adriai-tenger keleti partja közelében, Rimini városától délnyugatra fekszik San Marino, a világ legkisebb köztársasága, amely független államiságát több mint ezer éven át, bámulatraméltó szívóssággal és ügyességgel megtartotta. San Marino területe 61 négyzetkilométer, lakosságának száma 15.000 fő, határa körös-körül Olaszország, törvényhozása az „arengo" s elnökei az évenként választott két „capitani reggenti." Európa egyetlen megmaradt városköztársasága, csak bort, követ és bélyeget szállít a külföldre. A sanmarinoi bélyegek igen gyakran változnak s az új szériák kibocsájtása, a szenvedélyes bélyeggyűjtők áldozatkészségéből, a kis államnak tekintélyes jövedelmet biztosít ... San Marino köztársaságot, az arbei Marinus a 4. század közepén alapította s kisebb megszakításokkal, a parányi állam mindmáig el tudta ismertetni önállóságát, az északolaszországi térségért küzdő hatalmakkal. A kis köztársaság megszenvedte a Badoglio-kormány bukása utáni zavaros időket, de határai között már újra rend uralkodik s a földjén átvonuló csapatok sem teszik kérdésessé állami létének jogát. Képsorozatunk valóban páratlan ország földjét és mai életét tárja olvasóink elé ...

SAN MARINO VÁROSA A KÖZTÁRSASÁG SZÉKHELYE. A baloldali tornyos épület a parlament. Az ősi várból Riminit és az Adria kék vizét is látni lehet

A TELET inkább csak a csupasz ágak és a sárga levelek jelzik, a hegyvonulatoktól védett, napos San Marinóban

A BADOGLIO-KORMÁNY idejében San Marinot is elözönlötték az Olaszországból átszivárgott baloldali elemek s leverték a Mussolini-utca táblját. Most új márványtábla került a régi helyére ...

EGYSZERŰ KŐZÚZÓ ÜZEM a hatalmas Monte Titano lábánál

NYUGODTAN DOLGOZNAK SAN MARINO FÖLDMŰVESEI. A város széléről kora reggel elindul a sok ökrös fogat a termékeny lávaföldek felé ...

EZ A HÍRES SAN-MARINÓI TORTA. A jóizű mandulás süteményt Északolaszországban mindenütt ismerik — és nagyon keresik mostanában ...

A SAN-MARINOI GIMNÁZIUM DIÁKJAI közül sokan hordják az évszámos, fekete „malaclopó" gallért

Európa csodája

SAN MARINO FŐTERÉN
a városon átnaladó német gránátosok is elszórakoznak a békegalambokkal ...

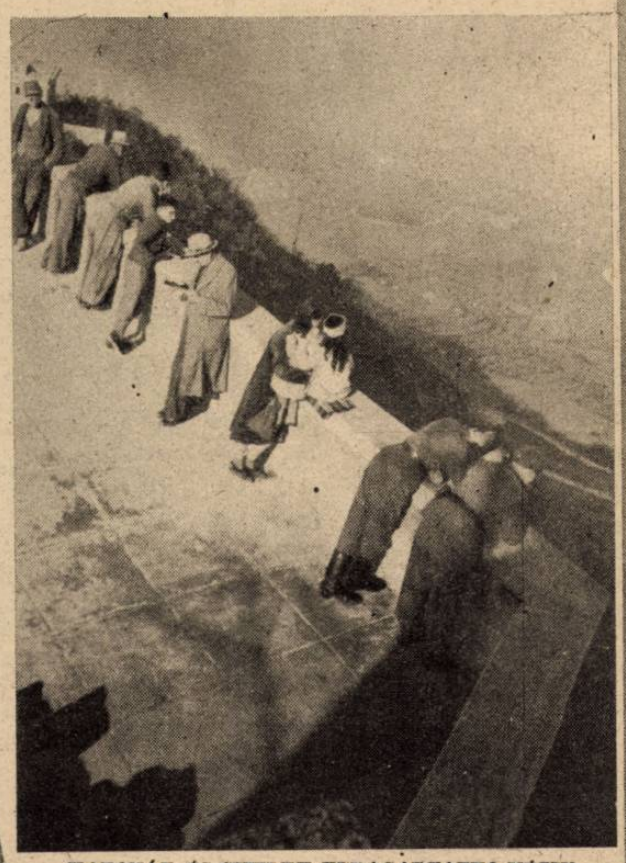

KATONÁK ÉS CIVILEK ELRAGADTATVA NÉZIK
San Marino vársétányáról a világ legszebb táját ...

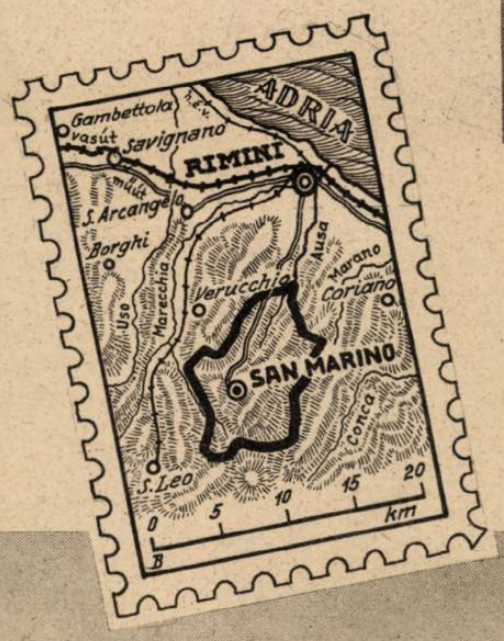

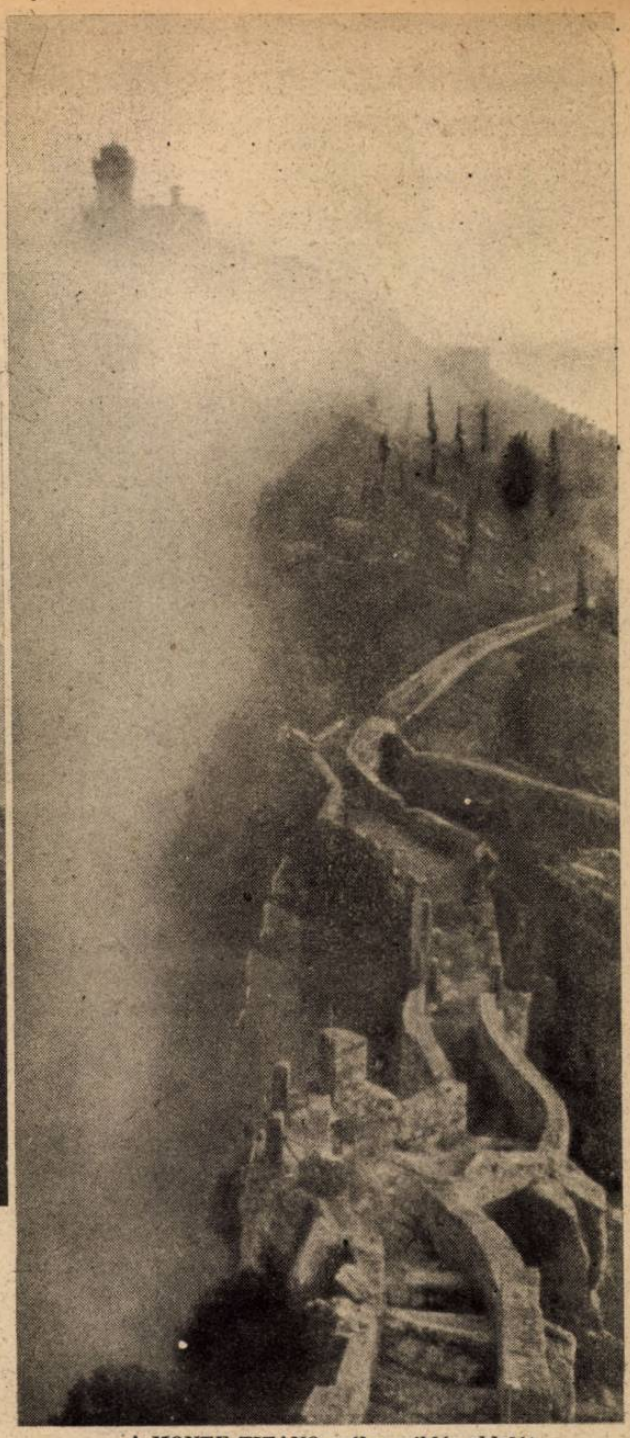

A MONTE TITANO széles sziklás oldalát rítkán látni télen a ködtől. A hegycsúcson elhelyezett dróttalan táviróállomás miatt, az első világháborúban súlyos diplomáciai bonyodalom keletkezett. Németország tiltakozott az ellen, hogy ezt az állomást kémkedési célokra használják ...

HAJNALI KÖD SAN MARINO FÖLÖTT.
A béke kis országa körül, légi csaták tombolnak ...

LEVÉL A „SEMLEGES KÜLFÖLDRŐL ..."
Így hivják a német katonák is San Marinot

ALLAN G. AUSZTRÁLIAI ALTISZT. Sidney városában kereskedelmi utazó volt. Az olasz fronton fogták el. „Hazámat, Ausztráliát szívesen védeném, de mi közöm van Olaszországhoz?" — kérdezi Allan a gyakori vitákban. Angliát sohasem látta

JEAN SIMPSON KANADAI KÖZLEGÉNY. 1939-óta katona. Kisázsiában, Afrikában és Olaszországban szolgált s rangot nem szerzett. Kanadában favágó volt. Angliát még nem látta. Európáról mitsem tud. Örül a helyzetének...

STEFFEN EDWARD FAIR ÚJZÉLANDI ALTISZT. Nemrég sebesült meg az olasz fronton s a német járőr mentette meg az elvérzéstől. „Sem Angliát, sem Európát nem ismerem" — mondja — és nem is szeretem. Az angolok gőgösek, dehát háború van s engem katonának állítottak..."

ANGLIA

WAYAJAT KHAN HINDU ALTISZT 15 éve szolgál az indiai angol hadseregben s határtalan szomorúsággal vágyik szülőföldjére. A háborúról semmit sem beszél, a célok nem érdeklik, szántani szeretne Indiában...

←

JOGINDAR SINGH A KATONÁK-KATONÁJA Azért fogságba került... Rendkívül büszke előkelő törzsére. Elegáns, jónövésű hindu. A hideg ellen a törülközőből készít turbánt angol egyenruhájához. Először az olaszok foglya volt, azután jött a Badoglio kormány s német kézre került... A helyzetet a leghosszabb magyarázat után sem érti...

↓

BAKHTEWER GURUNG hivatásos hindu katona. Beszél angolul s ő a tolmács a fogolytáborban. Kihajózás előtt, a hajón fogták el a németek. Hiába kérdezgetik Európáról, de Angliát sem ismeri. A kaszárnyában nőtt fel s úrnak csak az angolt ismeri

←

CAPO ROGGER ÍR SZÁRMAZÁSÚ ANGOL KATONA
A független Írország híve, s egy másik ír bajtársával együtt elkülönítését kérte az angoloktól, Kétszer sebesült — Angliáért

A LEGFRISSEBB SZÍNES FOGOLY. Olasz földön, a Sangro völgyében fogták el. A 8. angol hadsereg közkatonája. Egy faluban, az utcasarkon ténfergett, fegyverrel, kézigránátokkal és fázott. Egyebet nem is csinált. Ceylon körüli szigetlakó. Rohamra használták az emberi kultúra és civilizáció hazája, Európa ellen!..

MOHAMED MOHNJ MOHAMEDÁN EGYETEMI HALLGATÓ
Azt remélte, hogy közpályán érvényesül, ha beáll katonának. Sokat tanult a háború folyamán, amíg fogságba került. Ezredét az olasz front keleti szakaszán küldték a németek pergőtűzébe

SZOLGÁLATÁBAN

TANULMÁNYFEJEK EGY NÉMETORSZÁGI HADIFOGOLYTÁBORBÓL, AHOL A VILÁG MINDEN RÉSZÉBŐL EURÓPA ELLEN VEZÉNYELT KATONÁK VÉGRE MEGISMERIK EGYMÁST — ÉS NEM SZOKNAK ÖSSZE...

A RENDTARTÁSSAL MEGBIZOTT HINDU ALTISZTEK szívükbe veszik a fogolyállományt a táborban. Minden nép vezetőrétege a saját embereiről gondoskodik. Nem is óhajtanak keveredni. A brit birodalom küldte harcba őket, de a hadifogságban már elkülönülnek egymástól, a természet legyőzhetetlen törvényei szerint...

GURCHARAN SINGH hindu tizedes Szakács volt egy bombay-i szállodában. Remek omletteket készít, ha van miből. A fogolytábor konyháján dolgozik. Szelíd, jó ember, a fronton is zavar nélkül került fogságba. Az egész kavarodást nem érti. Szeretné, ha fehér embert sohse látna, beleértve az angolokat is...

A HÉT LEGÉRDEKESEBB KÉPE: **A lelőtt ellenséges bombázókból ejtőernyővel kiugrott s Berlin körül összeszedett amerikai repülők beszállítása a hadifogoly táborba, az első kihallgatás után...**

A NÉMET MESSZEHORDÓ ÜTEGEK a La Manche csatorna partvidékéről, többször lőtték a hét folyamán az angol partokat, különösen Folkestone, Deal és Ramsgate hadi fontosságú célpontjait

TENGERI ÉS LÉGI VADÁSZOK TALÁLKOZÁSA AZ OCEÁNON. A német távolsági vadászrepülőnek az a feladata, hogy a tengeralattjárókat védje cirkáló körútján az angolszász bombázóktól...

HADIJELENTÉSEK, CSATÁK

Valóságos vitavízözönbe fullad már a nemzetközi sajtó s a háború és a béke minden elintézettnek kihirdetett kérdése, vadonatúj formában izgatja a kedélyeket. Roosevelt elnök, a negyedik háborús amerikai kölcsön jegyzésének elindítására nagy beszédet mondott s kijelentette, hogy *„legsúlyosabb hadműveleteink még előttünk állanak, nem pedig mögöttünk..."* Az angolszászok áldozatvállalására utaló mondat óriási feltűnést keltett s a feltétlen derűlátáshoz szoktatott amerikai sajtó tekintélyes része átlendült nagyhirtelenül a komor hangulatba s az idegtépő szenzációkat az európai partraszállás halálos nehézségeinek ecsetelésében kereste. *Ez a borús állásfoglalást váratlanul fújta el az angolszászok új partraszállása az olasz földön, Nettuno és a Tiberisz torkolata között s az öles betűkkel robbantott hír nyomán, határtalan önbizalom hirdeti újra a „közeli" invázió sikerét...*

A kedélyek, jóslások és az események rendkívül erős hullámzása jellemzi napjainkban a nemzetközi helyzetet. Történelmi fontosságú a hadműveletek alakulásáról kiadott sok száraz és mégis megrendítő jelentés, de a világ feszülő közvéleménye mégis *többet vár: — valami eget-földet megrázó, betegesen borzalmas, döntő híradást valamiről, amit nem tud hogy micsoda, csak az idegeiben érez, kibirhatatlan szorongásnak és dermedt sejtésnek...* A világháború ötödik esztendejében talán már nem is betegség ez a lidércnyomásos idegállapot, amelynek készséges kiszolgálására és *terjesztésére* olyan sokan vállalkoznak a sajtóban és a rémhírek polgári frontján. Pedig nincs semmi szükség a túlzásokra, mert *a tények* és a bekövetkezhető események józan latolgatása is éppen elég teherpróba az idegrendszer teherbíró képességének megmérésére...

Valószínű, hogy lesz invázió. Szovjetoroszország minden erejével támad s nem engedi meg szövetségeseinek, hogy tavaszig nézzék vérbeszakadó erőfeszítéseit. A szovjetdiplomácia elég nyersen bebizonyította az utóbbi időkben, hogy érdekeinek hajszolásában, az udvariaskodás nem természete. A szovjet *idegháborút* kezdett szövetségesei ellen s a hamis kairói hírrel bejelentette, hogy az inváziós késedelmet ellenséges magatartásnak s áruló szándékok előkészítésének tekinti. Természetes dolog, hogy a béketárgyalások hírével mozgósította maga mellett az angolszász birodalmak területén dolgozó kommunista szervezeteket is... A *lengyel kérdésben* mostmár nyilvánvaló Anglia és Amerika diplomáciai veresége, mert a szovjet az összes nyiltan felajánlott közvetítő ajánlatra azt válaszolta, hogy *„lengyel kérdés nincs..."* Ezt a kényelmes álláspontot Moszkva először a *Balti-államok* ügyében vallotta, élénk amerikai ellenkezés közepette *s ha teheti,* ezt mondja majd Finnország, a Balkán és középeurópa hovatartozása kérdésében is... Fölösleges mondani, hogy a bolsevista erőszak széttépett papírrongynak minősíti az *Atlantic Charta* minden ünnepélyes ígéretét a kisállamok függetlenségének és szabadságának biztosítása dolgában és *lesöpri a tárgyaló asztalról az angolszász fogadalmakat...* A szovjetbarát angol és amerikai lapok görcsösen ragaszkodnak a felzúdult vita elódázásához, de a sajtó nagy része kemény véleményt nyilvánít a szovjet viselkedéséről. A tekintélyes londoni *Spectator* szerint, *„Moszkva válasza rövid és brutális volt és Eden ellen irányult..."* A szabad európai államok nagyon jól tudják, hogy nem elódázható összezördülés történt a szövetségesek között, hanem a *világrendezés* sorsdöntő kérdése került az előtérbe *s a bolsevizmus kivicsorgatta a fogát, értésére adva a világnak, hogy semmiféle nemzetközi megállapodást, vagy egyezményt nem ismer el, hódító szándékainak mohón kirajzolt térségében!...*

ÚJ ERŐDVONAL A FÖLDKÖZI TENGER PARTVIDÉKÉN! A tengerpartot áttörhetetlen páncélos-elhárító vasbetonfal védi...

MUZULMÁN HARCOS a boszniai hegyekben, Tito kommunista katonái ellen küzd

BOLGÁR TISZTEK A NÉMET TÜZÉRSÉG BALKÁNI NAGYGYAKORLATÁN. A baloldali messzelátónál Bojadjiev tábornok, a bolgár tüzérségi felügyelő áll

A szovjetfronton

új helyzet alakult ki az elmúlott héten. A vörös hadsereg az Ilmen-tótól északra, Leningrádtól délre és Oranienbaum térségében, 21 gyalogos hadosztály, erős páncélos kötelékek és csatarepülők bevetésével, heves rohamokat indított a német állások ellen s kezdeti sikereket ért el. A német hadvezetőség kiürítette *Novgorod* városát s kiegyenesített arcvonalon vette fel a további küzdelmet. Változatlan erővel tombolt a harc a hét végéig s valószínű, hogy a csata arányai a közeljövőben még megnövekednek. A német nehéztüzérség Leningrád és Oranienbaum hadicélpontjait lövi s a német gránátos hadosztályok a betörési pontokon elkeseredett kézi tusákban tartóztatják fel a szovjet rohamozó emberáradatát. A vörös hadsereg a Finn tengeröböl északi partvidékére próbál kijutni, ahol a legfontosabb támaszpontot szerezhetné meg a Finnország elleni hadműveletekhez... Az időjárás még nem kedvez a vörösöknek. Az északi fronton a mult héten valóságos tavasz volt *s a hőmérséklet éjjel sem süllyedt a fagypont alá!* Páncélosokkal még nem lehet átkelni a mocsarakon és vizeken, de az *„orosz tél"* bármelyik nap megkezdődhetik, mert a *középső arcvonalszakaszon,* éjjelenként —22 fokot mérnek. *Az Ilmen-tó és Leningrád közötti harci szakasz váratlanul az egész szovjetfront*

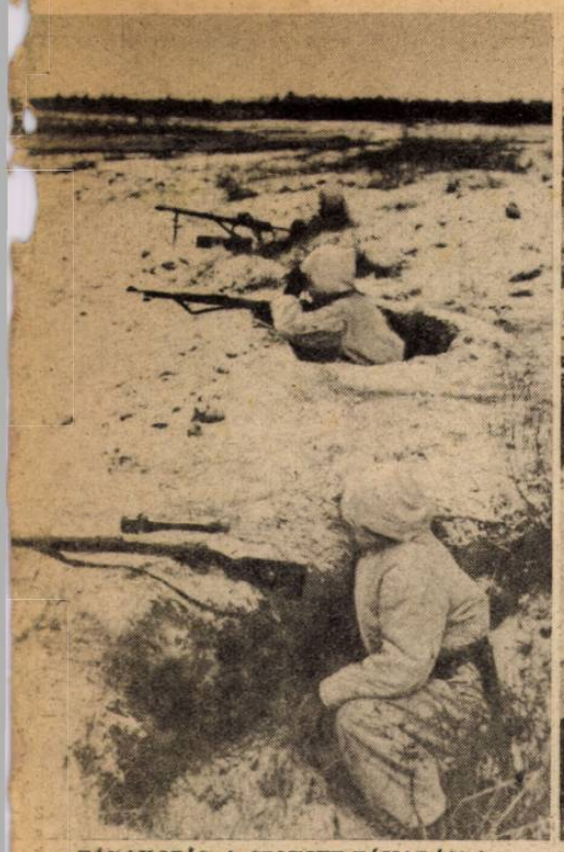

VÁRAKOZÁS A SZOVJET TÁMADÁSRA, ZSASKOV HARCI SZAKASZÁN

GRÁNÁT ÉS PORCELLÁN... A wolchovi frontszakaszon az ágyútűz megsemmisített egy nagy porcellángyárat. Rengeteg teáskanna pusztult el...

ADALBERT SCHULZ PÁNCÉLOSEZREDEST HITLER ADOLF SZEMÉLYESEN TÜNTETTE KI a brilliánsokkal s ugyanakkor vezérőrnagynak nevezte ki. A vitéz katonának rendkívüli szerepe volt a szovjet harckocsi hadosztályok támadásainak leverésében

ÉS ÚJ FORDULATOK

Irta: Rajniss Ferenc

legfontosabb hadszintere lett s a fellángolt harcok híreit fokozódó érdeklődéssel lesi az egész világ...

A *neveli térségben* hullámzik a harc s naponként változik ereje, de *Vitebszk* harcvonalán elcsöndesedett egyelőre a gigantikus mérkőzés. A szovjet 50 hadosztállyal vezetett rohamaiban, *december 13—január 18 között 40.000 halottat, rengeteg sebesültet, 1203 páncélost és 349 ágyút veszített s a csatatér valóságos temető...*

A középső arcvonalszakaszon Kricsev és Rjecsica térségében s a Pripjet és a Berezina között elkeseredett, súlyos csaták tombolnak, amelyeknek hevessége a hét végén sem csökkent. Pogrebiscse körül előrehalad a német ellentámadás és Zsaskovtól keletre, a visszafoglalt területeket tisztítják meg a németek a szétvert ellenség kódorgó csoportjaitól.

Kirovográdtól nyugatra összeomlott a szovjet egy erős páncélos támadása s azután nyugodtan telt el a hét s az utolsó napon élénkült meg újra a harc. A *nikopoli* hídfőnél és a *Krim* félszigeten, gyengébb szovjettámadásokat fogtak fel a németek. *A déli hadszíntéren* általában lanyhább a vörös hadsereg tevékenysége, de ezt a kiesést pótolja a középső és északi arcvonalakon viharzó harc, amelyben *naponként 200—220 szovjetpáncélos és 70—80 szovjet repülőgép pusztul el...*

Délolaszországban

a Rómától délre történt angolszász partraszállás a hét kimagasló eseménye. Az éjjeli sötétség leple alatt, az inváziós tengeri haderő megközelítette *Nettuno* kikötőjét s a partraszálló angol és amerikai csapatok hídfőket alkottak a gyengén megszállott partvidéken. A kisszámú német parti őrség kemény harc után kiürítette a kis halászfalut, de támadásba lendült a német légi erő s elsülyesztett 4 nagyobb szállítóhajót, 12,000 tonnát s erősen megrongált 8 nagy hajóegységet és számos partraszállási naszádot. *Nettuno* határában gyorsan kialakult az új harci vonal s londoni jelentés szerint is, Alexander tábornok súlyos harcokra számít. Német részről, a szűkszavú jelentés, csak az ellenintézkedések megtételéről beszél.

A nettunói partraszállás kétségtelenül a délolaszországi harctér megmerevedésének következménye. Az elmúlott hét eseményeiből már következtetni lehetett arra, hogy készül valami, mert a nyugati frontszakaszokon az amerikai csapatok számos nagyobb rohamot indítottak a német hegyi állások ellen s az angolszász légi erő is, a németek hátában összpontosította támadásait. A *gaetai öböltől* keletre több amerikai hadosztály támadta meg a németek balszárnyát, de a 4 napos csata komoly eredmény nélkül végződött. A rombadőlt *Minturno* városát a németek kiürítették, de a város mögött a támadást leállították. A *nettunói partraszállás óta megélénkült az egész délolasz front s az amerikai és angol seregek iparkodnak minél nagyobb német erőt lekötni, az inváziós csapatok tehermentesítése érdekében...*

A légi háborúban

London erős bombázása, új fordulat előjele lehet. Felhőtlen éjszakán támadtak a német kötelékek több hullámban s Lonlon fölött nagy légi csata alakult ki, de a német repülőket a védelem nem tudta eltéríteni a kitűzött céloktól. Londonban hatalmas tüzek keletkeztek. A sikeres éjjeli támadást hajnalban új légi roham követte a nagy tüzek világánál... Az angolszászok *Berlin, Klagenfurt* és *Magdeburg* ellen vezettek légi támadásokat. Klagenfurt felett 18, Berlin körzetében 38 és Magdeburg körül 61 ellenséges bombázó pusztult el. Európa déli térségében *Rómát érte a legsúlyosabb légi támadás, a nettunói partraszállás előkészítésére. A dalmát kikötővárosok bombázásának is sok áldozata van.*

Keletázsiában új fejezetet nyit a légi háború történetében a *Rabaul* fölött vívott s hetek óta tartó légi küzdelem, amelyben az amerikaiak a legújabb jelentés szerint, már *572 gépet vesztettek el!*

Összefoglalóan megállapíthatjuk, hogy az események viharos fejlődése az elkövetkező nehány hét alatt, páratlan fordulatokkal lepheti meg az emberiséget...

ELNÉMULT A SZOVJETGÉPPUSKA a közelharcban felgöngyölített vitebszki állásban. A vörös hadseregek Vitebszk térségében, december 13—január 18 között, több mint 40,000 halottat veszített...

HONVÉDEINK DICSŐSÉGE

SZODORAY SÁNDOR
főhadnagy, Magyar Érdemrend Lovagkeresztje kardokkal a hadiszalagon

vitéz ERDÉLYI GYULA
főhadnagy, Magyar Érdemrend Lovagkeresztje kardokkal a hadiszalagon

KULCSÁR JÓZSEF
főhadnagy, Kormányzói Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme a hadiszalagon kardokkal, Kormányzói újólagos Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Ezüst érdemérme a hadiszalagon kardokkal

Ifj. CSOM PÁL
hadnagy, Kormányzói Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme a hadiszalagon kardokkal

Dr. CZINTE KÁROLY
orvos-hadnagy, Kormányzói Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme a hadiszalagon kardokkal

JANITS GYULA
zászlós, Kormányzói Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme a hadiszalagon kardokkal

Ifj. MOLNÁR SÁNDOR
zászlós, Magyar Kis Ezüst Vitézségi Érem, Magyar Nagy Ezüst Vitézségi Érem

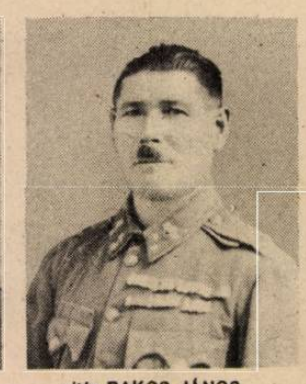

vitéz BAKOS JÁNOS
törzsőrmester, Magyar Bronz Érdemérem a hadiszalagon

DURÁNYIK BÉLA
ht. őrmester, Magyar Bronz Érdemkereszt hadiszalagon

SOLYMOSI IMRE
ht. őrmester, Magyar Bronz Érdemkereszt a hadiszalagon

F. NAGY PÉTER
ht. őrmester, Magyar Kis Ezüst Vitézségi Érem

TÖSOKI KÁLMÁN
ht. őrmester, Magyar Bronz Vitézségi Érem

KANAY SÁNDOR
ht. őrmester, Magyar Bronz Vitézségi Érem

KOVÁCS ANTAL
szakaszvezető, Magyar Kis Ezüst Vitézségi érem, Magyar Bronz Vitézségi Érem

K. PAPP JÓZSEF
szakaszvezető, Magyar Kis Ezüst Vitézségi Érem

HEGYI LÁSZLÓ
szakaszvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem, II. Osztályú Német Vaskereszt

DÉKANY JÓZSEF
szakaszvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem

OROSZ MIKLÓS
szakaszvezető, Magyar Kis Ezüst Vitézségi Érem

VARGA MIKLÓS
szakaszvezető, Magyar Bronz Érdemkereszt a hadiszalagon

VARGA ISTVÁN
szakaszvezető, Magyar Bronz Érdemkereszt a hadiszalagon, Magyar Kis Ezüst Vitézségi Érem kétszer

VARGA JÁNOS
tizedes, Magyar Kis Ezüst Vitézségi Érem, Magyar Bronz Vitézségi Érem, II. osztályú Német Vaskereszt

GALGÓCZY ANDOR
tizedes, Magyar Bronz Vitézségi Érem

HAJNAL JÓZSEF
őrvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem

MIKLÓS ISTVÁN
őrvezető, Magyar Nagy Ezüst Vitézségi Érem, Magyar Kis Ezüst Vitézségi Érem kétszer, II. osztályú Német Vaskereszt

SZATMÁRI ISTVÁN
őrvezető, Magyar Nagy Ezüst Vitézségi Érem

KISS BÉLA
őrvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem

KERECSEN GYÖRGY
honvéd, Magyar Bronz Vitézségi Érem

SINKA MIKLÓS
honvéd, Magyar Bronz Vitézségi Érem

FRIGYESI BÉLA
honvéd, Magyar Bronz Vitézségi Érem

DRINOCZY JÓZSEF
honvéd, Magyar Bronz Vitézségi Érem

HOKMANN KÁROLY
honvéd, Magyar Bronz Vitézségi Érem

PUSZTAI NÁNDOR
hadnagy, hősi halott

vitéz VIGH ERNŐ
zászlós, hősi halott

CSÁKI SÁNDOR
tizedes, eltűnt

TÓTH ISTVÁN
tizedes, eltűnt

NOVÁK JÁNOS
őrvezető, hősi halott

MOLNÁR ALBERT
honvéd, eltűnt

LÁSZLÓ ISTVÁN
honvéd, eltűnt

WECKERSTEIN IZSÓ
polgári élete és munkabeosztása
9-24 óra között.

MUNKATÁRSUNK IDŐT ÉS FÁRADSÁGOT NEM KÍMÉLVE LOHOLT A MEGBÍZHATÓ POLGÁR NYOMÁBA S MEGÖRÖKÍTETTE AZ UTÓKORNAK WECKERSTEIN IZSÓ TEVÉKENY NAPJÁT, PÉLDÁT ADNI KÉSŐI NEMZEDÉKEINK IS A VIHAROS IDŐK ÁTVÉSZELÉSÉNEK RETTENHETETLEN MŰVÉSZETÉRŐL...

1. BORZASZTÓ ÁLMOM VOLT! BEJÖTT A RENDŐR ÉS AZ ÁLLAMPOLGÁRSÁGI BIZONYITVÁNYOMAT KÉRTE !!!

2. MILYEN NEHÉZ MA LONDONT VENNI! ALIG LEHET MEGÉRTENI, HOGY MIT AKARNAK EZEK A LENGYELEK...

3. ADOK 100. VÉGET, MÉTERÉT 76-PENGŐÉRT... VESZEM! SZÁLLITÁS UGYAN ODA...

4. KEDVES EZ A LAP, HOGY ÉPPEN A VADNAIT ÁLLITJA AZ IFJUMUNKÁSOK ÉLÉRE. JÓ ÜZLETEMBER VOLT A MEGBOLDOGULT ÉS A MI FAJTÁNKBÓL VALÓ...

5. AZÉRT MÉG NEM FIZETEK ADÓT. MIT LEHET TUDNI?.. ADÓ HIVATAL

6. URAM! AMIKOR MÉG GRÜN VOLT ITT A TULAJDONOS, A PULT ALATT MINDENT LEHETETT KAPNI...

7. ÉN ÖRÜLT! BECSAPOTT EZ A GAZEMBER TÜCHTIGKRANK! ITT ROSSZABB ÁRU IS DRÁGÁBB! 96! 96! GLÜCK MÓR

8. ANNAK SZÓL KEDVES KISASSZONY, AKI SRÓFOT ÉS DUGÓT ÁRUL FEKETÉN... JELIGÉS LEVELEK

9. BORZASZTÓ LEHET VILLAMOSON JÁRNI! ÉS MÉG ZSIDÓK IS ODASZORULTAK. SCHLACHTE ZEITEN...

10. FEKETE MACSKA ESPRESSÓ — HALLOTTA KEDVES LEBOVICS ÚR, HOGY A KERTÉSZ-KHONNÉ TALÁLKAHELYÉT FELROBBANTOTTÁK A PERCZEL MÓR UTCÁBAN?..

11. JUJ, CSAK EZ A PATIKUS KRIEGS EL NE VÁLJON A FELESÉGÉTŐL, MERT MINDJÁRT MEGÜT A GUTA ITT HELYBEN, A FATORNYOKBAN!..

12. AZT MONDHATJA, HOGY NYULCOMB PÁROLVA, DE FINOM, GYENGE BORJÚHÚS LEGYEN FÜR MEIN GELD...

13. BEVÉTEL 2370 PENGŐ. KIADÁS 328 P. MARAD 2042 PENGŐ. TALÁN KIBIROM VALAHOGY...

14. MI AZ, HOGY ZS-VITAMIN? CSAK EZ RINGAT ÁLOMBA A NEHÉZ MUNKA UTÁN!..

MALOMVIZI

Tarnopolból indult el...

DÖVÉNYI NAGY LAJOS KORTÖRTÉNETI REGÉNYE

(75.)

A hosszú ember már indult is, imbolyogva haladt az asztalok közt Juda felé s messziről integetett nagy lapát-kezeivel.

— Szolgája, igazgató úr! — harsogta. — Csak hogy magát is látni már egyszer! Mi szél hozta felénk?

Leültette, konyakot rendelt neki, mert Földes úr nagy barátja volt az italnak s óvatosan közelgetett hozzá.

— Mit csinál mostanában, Földeském?

Az ügynök legyintett.

— Á, hagyja... Beszélni se érdemes róla, mert mindig elönt a méreg.

— Rosszul megy?

— Nem panaszkodom, de vannak üzletek, ami- az ember undorral csinál. Tudja, vénségemre finnyás leszek.

— Emlékszik még a régi szép időkre?

— Az egzoták, mi? Hajaj, apuskám, soha nem lesz már többet olyan világ... Mit kerestek maguk akkor?

— Maga se panaszkodhatott, azt hiszem.

— Hát igen... Jó ügy volt, kicsit veszélyes ügy, de jó ügy...

— Volna kedve mégegyszer ilyesmibe belefogni?

Az ügynök fürkésző tekintettel méregette, mintha azt találgatná: tréfál vagy komolyan beszél? Darabig nem is válaszolt, aztán lassan ingatva fejét, messzire nézve mondta:

— Olyan üzlet már a világon sincsen...

Elérzékenyülten hümmögött, majd egészen más hangon, száraz tárgyilagossággal firtatta:

— Hogy képzeli? Azt hiszi, hogy még egyszer be lehet csapni az embereket?

— Nem papír, — hárította el szűkszavúan Juda.

— Hanem?

— Más.

— Mit titkolódzik? Velem akarja megcsinálni, vagy azért jött ide, hogy találós kérdéseket adjon fel? Azzal nem foglalkozom.

— Arany...

Földes nagy szemeket meresztett.

— Aranyat akar eladni? Bolond maga?

— Venni, Földeském, venni... — mosolygott Juda.

Az ügynök legyintett:

— Akkor nemcsak maga bolond, de másokról is azt hiszi, hogy őrültek. Ki ad ma el aranyat?

— A paraszt.

— Mi?

— Mondom... A gazdag paraszt, aki eldugta a húszkoronást, a szalmazsákba. Idefigyeljen...

Összebújtak és Juda suttogva, szenvedélyes mozdulatokkal kísérve szavait, magyarázni kezdett neki. Elemében volt. Kiteregette a haditervet, részletesen elmondta: mit akar voltaképpen.

Most forradalom van, zűrzavar, bizonytalanság és a falunak fogalma sincsen, mi történik körülötte. A hatóságoktól félni nem kell, a szolgabírónak, jegyzőnek, csendőrnek kisebb gondja is nagyobb, mint hogy azzal törődjék: miféle emberek miért járkálnak a falvakban. Csak ügyesen kell csinálni...

— Mindketten elutazunk, maga kap tőlem, mondjuk... különben ezt még meglátjuk... De a forgalom után tizenöt percentet már most megigérek és természetesen a költségeit is én viselem. No, mit szól hozzá?

— És elhiszi a paraszt azt, hogy az arany már semmit se ér?

— Ha ügyesen beadják neki, elhiszi. Nézze, a király már nincs, a pénzen a király képe van, még azt is mondhatjuk, hogy hazaárulóvá kiáltják ki és felakasztják azt, aki olyan pénzt tart a házánál...

Földes gondolkozott egy kicsit, azután bólintott:

— Jó... Esküszöm, nagyon jó! De nekem van egy sokkal jobb ötletem!

— No?

— Tud maga egy ötvöst?

— Mire az?

— Csináltasson ezer darab érmet. Legyen rajta Kossuth képe, vésesse rá, hogy tíz korona, meg húsz korona... Azt adjuk cserébe a régi pénzért. Be lehet futtatni arannyal is. Kossuth! Tudja maga, mit jelent a paraszt előtt ez a név máma is?

— Az pénzhamisítás...

— Ugyan, mit ki nem talál! Hát van olyan pénz a világon? Legfeljebb egy kis csalás... Hát aztán?

Juda összehúzott szemöldökkel mérlegelte a gondolatot, aztán elmosolyodott.

— Micsoda ganef maga, Földes!

— Van itt ész, apuskám! Rendeljen csak még egy konyakot, egészen kiszáradt a torkom. Jobban tudok gondolkozni, ha kicsit ittam... Akkor az ötletek csak úgy rajzanak a fejemben.

Juda intett a pincérnek.

— Az ötlet csakugyan nem rossz, — bólogatott, — s talán meg is lehet csinálni. Valamit belefektetünk a dologba... Mondjuk ezer koronát, kettőt.

— Hármat is. Ez az egyetlen mód, ahogy érdemes dolgozni...

Egy kortyra lehörpintette a friss italt, körülményesen szivarra gyújtott s megfontoltan, lassan a részleteket kezdte mondani.

— A Bácskába megyünk, ott vannak a leggazdagabb parasztok... Ott egy ismerősöm is lenne, aki segíthet, ha valamit adunk neki. Terménykereskedő, ismer mindenkit. Pár darab pénzt abból, amit csináltatunk, mintának kap, titokban megmutatja a parasztoknak és vállalja, hogy szívességből kicseréli az övéket is olyanra...

— Nem jó... Rájönnek.

— Fenét! — legyintett Földes. — Mindenfélét lehet mesélni hozzá, bízza csak rám... Például... Például azt mondja, hogy két pesti barátja szokta meglátogatni, ezek leszünk mi, maga, meg én. Mi már tudjuk, hogy az új kormány kicseréli az aranypénzt, de nem mindenkiét, mert sok aranyat akar összeszedni, hát rekvirálja majd a falun a szegény

— Hát azt hiszi maga, hogy minden parasztnál ezerszámra hever az arany?

— Nézze, azok is ravasz emberek! Az egész falu tudja a hírt egy nap alatt, s a beavatottak úgy hozzák a komák, szomszédok, ismerősök pénzét, mint a magukét, avval, hogy túljárnak a zsidó eszén... Bízza rám, az ötlet jó. Annyira jó, hogy ha maga nem vállalkozik rá, hát keresek egy tőkés társat, aki finanszírozza a kivitelt...

Juda sértődötten vonta össze a szemöldökét.

— Hát mondtam én, hogy nem csinálom? Még ma hozzáfogunk...

— Én írok a barátomnak. Mennyit igérhetek neki?

— Igérjen, mondjuk... kétezer koronát...

— Kevés!

— Kevés?

— Persze, hogy kevés. Elvégre ő is kockázatot visel. Ha kiderül a csalás, őt fogják nyakon.

— Ötezer...

— Tizezer.

Juda felszisszent. Mit akar ez a csirkefogó? Zsarolni próbálja? Düh öntötte el, s már majdnem kimondta, hogy hagyják az egészet, nem érdekli, mikor eszébe ötlött, hogy valóban, — az ostor annak a gabonakereskedőnek a hátán csattanhat, ahogy a paraszttól. Mióta csakugyan rekviráltak, azóta az emberek gyanakvók, mindent elhisznek, ezt én mondom magának! S akinél régi aranyat találnak, azt megbüntetik. Ő sajnálja a szegény népet, segíteni akar rajta, majd kicsinálja, hogy mi szerezzünk nekik is Kossuth-aranyat. Csak a rokonságnak, meg a jó ismerősöknek... Ne féljen, éjszaka hozzák a pénzt, sötétben, hogy senki se lássa.

— Jó-jó, — türelmetlenkedett Juda, — hát ez nem rossz, de pár száz darabért ezt a komédiát nagyon kockázatos dolog lesz végigjátszani,

— Pár száz? Hogy-hogy pár száz?

papírtalpú bakancsokért is Hermann úr fizetett. Neki igazán megéri a büntetlenség. És hol lesz ő már akkor, amikorra ezek, talán Földes úr is, ülni fognak... Legyenek boldogok azzal a pár ezerrel, szegény, kapzsi zsidócskák. Mondjuk harmincezer a rezsi, s ha ezer darab tízkoronást sikerül kicsalogatni a parasztok rejtekhelyeiről, már jóljárt, hiszen a pénz értéke egyre romlik, az arany ára pedig naponta emelkedik.

— Legyen tízezer, — legyintett bágyadtan.

— Helyes. Mindig tudtam, hogy maga úriember, apuskám. Nem egy garasoskodó alak, hanem nagyvonalú, akár a Rotschild. Most én el is megyek,

valami dolgom van még ott az ablaknál, azzal a pasassal.

— De egy szót se, senkinek!

Földes sértődötten húzta fel a szemöldökét.

— Hallja? Mi vagyok én? Üzletember vagyok, nem vénasszony, aki fecseg a világba. Egy sír amibe temette ezt a dolgot. Minden délelőtt itt vagyok és ha szükség lesz rám, telefonáljon, vagy jöjjön be.

— Egy hét mulva megyünk. Addig levelezze le az ügyet barátjával.

— Tehát tízezer...

— Annyit írhat neki. Én nem szoktam a szavammal játszani.

Földes intett és lomha lépteivel elhúzott az asztalok között, Juda pedig a fizetőt hívta.

Ezt ügyesen elintézte... Micsoda körmönfont csirkefogó ez a Földes! De az ötlet kitűnő, meg kell hagyni, egészen remek gondolat. Még ma megrendeli az érmeket, majd kitalál valamit az ötvös számára... Igen, azt mondja talán, hogy reklámcélokra kell az érem. Ez nagyon jó, egy óriási üzleti vállalkozás reklámja lesz, s ingyen osztogatják. Sárgarézből kell csinálni, legalább három-négyezer darab szükséges, hogy fennakadás ne legyen. A rezet is adja, ott van hat gyertyatartó, abból kitelik. Az aranyozást is el lehet intézni annál az ismerős cégnél, talán baráti árat számítanak, nem kerül sokba...

Hát ez rendben volna. Pár ezer darab arany, mint kezdő tőke egy idegen világban, Svájcban esetleg, — Andor azt ajánlotta, — vigye el az ördög a forradalmával együtt. Az ember nem szívesen mozdul már meg harminc körül...

De vajjon a többiek mit csinálnak? A nagy bankárok, a mammut-vállalatok urai? Krausz Simi például... Ő is útra készül? Bár neki könnyű, ismerik a nevét a határon túl is, ki tudja, milyen összeköttetései vannak... Nem, még az egyfajta emberek sorsa se ugyanaz!

A kora délelőttben, a ködös, csatakos utcákon még mindig izgatottan és tétlenül hullámzottak az emberek. Sűrűn verődtek csoportokba, kiáltoztak egy darabig, aztán megúnták a tüntetést és szétoszlottak, anélkül, hogy egy szál rendőrnek is intelmet kellett volna hozzájuk intéznie. A zászlók már csapzottan, csüggedten lógtak a padláslyukakból, erkélyekről, s a kormos bérházak homlokzatának erre rendelt nyílásaiból. Az eső súlyosra áztatta szövetüket, a megmegújuló szélrohamok éppen csak megmozdították őket s megint elengedték, hogy olyankor vörös és zöld cseppekben hulljon alá belőlük a tegnap beszívott eső és a lecsapódott reggeli köd.

Csupán a teherautók száguldoztak most is fáradhatatlanul a katonákkal s az utca közepén masíroztak szabályos menetoszlopban kisebb csapatok.

Azon kapta magát, hogy hideg idegenséggel nézi a sürgés-forgást, kívülről, mint akinek semmi köze nincsen a történésekhez, s ezen elmosolyodott. Egészséges vagyok, — gondolta, — talpra esem, mint a macskáról mondják. Andornak igaza volt. A magunkfajta embernek nem fontos, melyik országban él, csak a lehetőségei adva legyenek. Svájc? Hát Svájc... Vagy Franciaország. Vagy Amerika. Valutakülönbség, — a pénz neve más, más dallamra kell felállnia az embernek és levett kalappal végighallgatni, mit énekelnek lelkesen, megtanulni pár szót, amivel az üzleti életben képes megértetni magát — s ezzel kész.

Hová valók a nagy kereskedőházak ügynökei például, akik a régi békevilágban szüntelenül úton voltak, s ha egyik ország földjén aludtak el hálókocsiban, a másik állam határán áthaladva ébredtek fel? Világpolgárok! Igen, ez a helyes szó. Miért ne lehetne ő is ilyen mindenütt otthon lévő és mindenütt idegen ember? Mi köti ehhez az egyetlen országhoz? Az ifjúság emlékei? Vajjon olyan erősek és kedvesek-e, hogy értük érdemes ragaszkodnia? Ostobaság.

Balassa Jenő... Eugén Brandstein... A határon túl ezt a nevet sem kell szégyellni. Jobban is megértik, — a másik, vicinális használatra szánódott.

— Pardon...

Valakit meglökött a forgatagban s a heves összeütközés visszarángatta a valóságba.

Először persze mindennek szépen kell sikerülni, a parasztok adják oda az aranyat, lehessen vásárolni néhány szép és értékes brilliánst, s amiről Andor megfeledkezett, — valutát. Svájci frankot, fontot és dollárt. Az se rossz. Sőt...

S minden készen áll már az útra, dobra lehet ütni a kastélyt, a parkot, a hintókat, parádés lovakat, meg a földet... S Éva? Mi lesz Évával? Ó, mégsem olyan egyszerű ez a dolog... Vigye magával őt is? Szakítsa el az öreg asszonytól? S vajjon sikerülne-e? Vagy engedje útjára? Mi köze hozzá, hogy a sorsa merre fordul?

Elhessentette ezt a gondolatot. Majd... Lesz még alkalma ezzel is foglalkozni, ha eljön az ideje. Mindent a maga idejében...

NYOLCADIK FEJEZET.

A hosszú kocsisoron még egyszer végigvonaglott a rohanás lendülete, aztán a vonat megállt. Az ablak, amely mellett ült, éppen szemben volt most az állomás épületével, s kényelmesen olvashatta a fehér táblán a nevet: Hegyeshalom. Hát itt volna... Menynyi ideje is? Egy esztendeje, igen, pontosan tizennégy hónapja, hogy utoljára erre járt, s mennyi minden történt azóta!

Mint egy színdarab komor díszlete, olyan volt a táj: fekete felhőrongyok lobogtak az égen, s e sejtelmes háttér előtt a ferdén lezúduló napsugarak reflektorfényében állott a pályaudvar épülete élesen megvilágítva, a lótó-futó vasutasokkal, batyus asszonyokkal, kialvatlan férfiakkal, akik cigarettát vásároltak a pavillonban. Kakastollas csendőrök sétáltak zárkózott méltósággal a sínek mentén, és az ő szemének egészen szokatlan öltözetű katonák.

A látvány megragadta s néhány percre egészen elfoglalta.

— Meddig állunk? — kérdezte valaki németül.

Nem tudja, fogalma sincs, tán fél óráig is, hiszen határállomás ez, mozdonyt is cserélnek biztosan, s magyar vasutasok veszik át a szerelvényt.

Ő is türelmetlen volt, de nyugalmat és közömbösséget erőltetett magára. Pedig legszívesebben nekivágott volna az útnak, gyalogszerrel is, csak hogy ne kelljen itt vesztegelnie. Hány óra még Pestig? Vajjon milyen lehet most a város? Délután lesz mire megérkeznek, s marad tán ideje alaposan széjjelnézni. Pár napig örül majd a viszontlátásnak, aztán elutazik a gyerekért. Milyen nagy fiu lehet már!

Vágtatnak gondolatai a vonat előtt, szertelenül csapongva, forró kíváncsiság tölti el, mindent egyszerre szeretne látni és tudni, egyetlen szóban értesülni mindenről s egyetlen pillantással áttekinteni a helyet, ahol évekig oly ismerősen járt-kelt és annyi mindent átélt.

A szőke és megfontolt német, aki az imént érdeklődött, megint hozzáfordult:

— Ön is Budapestre utazik?

Bólintott.

— Ismerős ott?

Büszkeség fogta el s önkénytelenül kihúzta derekát, mikor azt felelte igen, hogyne, hiszen odavaló.

A német jó szálloda után érdeklődött. A Hungáriát ajánlotta neki, aztán gyorsan az ablak felé fordult, mintha keresne valakit az odalent tolongók között. Nem akart diskurzusba keveredni senkivel, — épp eléggé elfoglalták most saját gondolatai.

Az emlékek rohanták meg itt, a határon, s úgy tűnt: tegnap volt csak, hogy a keserű és szorongató bizonytalanság érzésével, majdnem menekülve, kifelé utazott az országból. Mennyi minden történt azóta! Úgy távozott, mint aki soha többé nem térhet tán vissza; egy füstölgő, leégett világot hagyott maga mögött és a tűzvészből szabadultak kifosztottságának tudata nehezedett szívére. Azoké, akiknek mindenét megemésztette e kérlelhetetlen elem s még csak védekezni se birtak ellene. Dehogy hitte volna, hogy egy napon visszafordul, s ő az újrakezdés reményével ülhet vonatban, mely Budapest felé robog vele. Akkor lucskos, csúf februári nap volt, most derűs, nyers ízű áprilisi délelőtt. Két hónap különbség — két évszázad talán, pedig a naptáron csak egy szám újult meg: 1919 helyett 1920-at írnak.

Milyen vad nyugtalansággal vert a szíve akkor, s milyen nyugodt most... Elmosolyodott, emlékezve rá: hogyan remegett a nyakkendőjébe, kalapbélésébe, kesztyűjébe varrott aranyak miatt, melyek egész életét jelenthették volna, egy új egzisztencia sovány alapjait.

Nem, nem kívánja vissza még egyszer azokat az időket, bár haszna is volt a kényszerű menekülésből, hiszen Krausz Simivel tán soha nem kerül oly szoros bartságba, ha Andor tanácsára Bécsbe nem fut. A szerény albérleti szoba Ministerialrat Schuster özvegyénél, a tétlen és mégis izgalommal tele első napok az idegen városban, a kávéházak, melyekben később naponta találkozott más menekültekkel, — ó, mindez felejthetetlen élmény és hasznos dolog volt. Most, ha megérkezik Pestre, úgy vonulhat be a városba, mint egy ellenforradalmár. Persze. Hiszen ő is a bolsevizmus elől emigrált, vagyonát, birtokát, házát, mindenét ott hagyva prédául a proletárdiktatúrának... Tizennégy hónapos pihenő az egész, annyi, mintha kissé körülnézett volna a világban, ahogy azt egy jómódú ember megengedheti magának. Ámbár, ha meggondolja, még keresett is rajta, hiszen a bécsi tőzsdén Krausz Simi támogatásával és hasznos tanácsai alapján szerencsével játszott. Semmibe se került a kirándulás, mindössze a kezdet nehézségei idején kellett pár húszkoronás aranyát áruba bocsátania. A kissé kopott, sárga érmék így majdnem hiánytalanul lapulnak a zsebében, — ötvenszeres, vagy még nagyobb értékké váltan, mint amennyit értük adott. Semmi se veszett el és Pesten — így mondják — most kezdődik majd csak az igazi aratás és abból ő se marad már ki. Barátai közt tisztelheti Krausz Simont, három grófot meg egy volt huszártisztet, akik hasznos összeköttetést jelentenek. Antiszemitizmus van az országban? Ő ellenforradalmár, holott sohasem politizált mint mások, s felőle az emberek beszélhetnek, amit akarnak, az ujságokban is állhat bármi, érzékenysége igazán nem nagyfokú.

Szegény Andor... Vajjon mi lesz vele? Bizonyosan Moszkvába megy majd, vagy Prágába, esetleg Párisba.

Soha nem felejti el a napot: szeptember 5-e volt, tavaly, szép, enyhe délelőtt, mikor belépett hozzá, beretválatlanul, soványabban, mint valaha, s árkos szemekkel, melyekben a fáradság és kiégett reménytelenség bágyadt parazsa fénylett.

— Vége, — mondta, mintha egy beszélgetést akarna folytatni. — Hugónak volt igaza, Magyarország mégis a szolgabírák és maradi parasztok országa.

(Folytatjuk.)

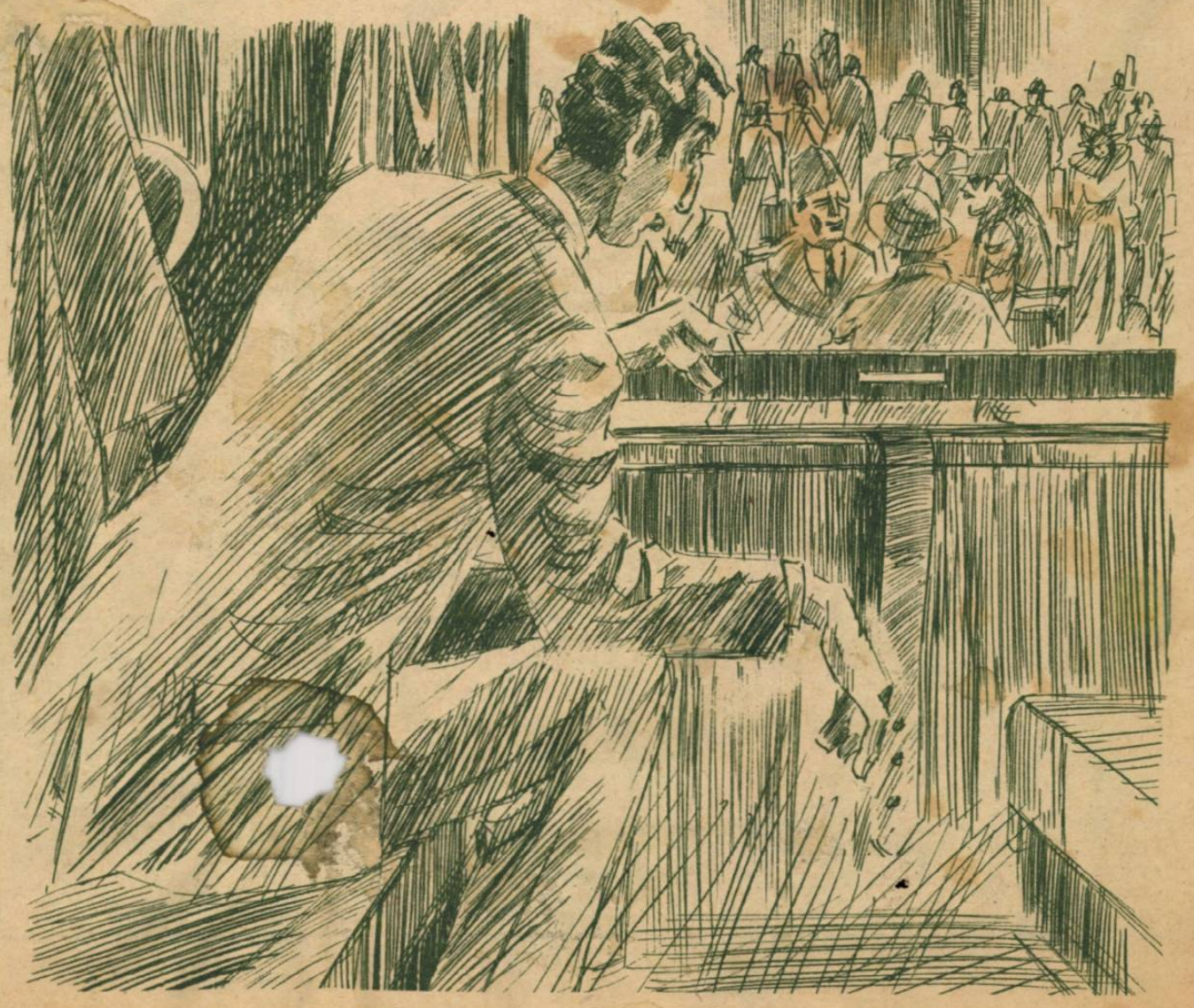

MAGYAR FUTÁR. Politikai hetilap. A szerkesztésért felel: DR. RAJNISS FERENC főszerkesztő. A kiadásért felel: Grátzer Antal. Szerkesztőség: V., Gr. Klebelsberg-utca 29. Telefon: 120-356. Kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 19. Telefon: 132-883, 139-926. — Előfizetési ár egy évre 20 P, félévre 10 P, negyedévre 5 P. Egyes szám ára 40 fillér. Csekkszámla: 21.363. Kéziratok, képek, rajzok megőrzését vagy visszaküldését a szerkesztőség és a kiadóhivatal nem vállalja. — Nyomatott a Stadium Rt. mélynyomó-körforgógépein. Budapest, V., Honvéd-utca 10. Felelős: Győry Aladár igazgató.

BERDICSEVI SZOVJETFOGLYC